

REFERAT Børne og Skoleudvalget (2005 - 2017) d. 08-11-2017

Mødedato Onsdag d. 08. november 2017 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Dagsorden med bilag.....	3
Referat.....	74

Punkt 1: Dagsorden med bilag

Dagsorden til møde i Børne- og Skoleudvalget

**Mødetidspunkt 08-11-2017 17:00
Mødeafholdelse Hellerupvej 22**

Indholdsfortegnelse

Børne- og Skoleudvalget

08-11-2017 17:00

1 (Åben) Dialogmøde om unges frie tid	3
2 (Åben) Status på En Ung Politik	4

1 (Åben) Dialogmøde om unges frie tid

Sags ID: EMN-2017-05231

Resumé

Der fremlægges et oplæg om unges frie tid med fokus på unge i udskolingen til politisk drøftelse. På mødet deltager en gruppe unge, som både er brugere og ikke-brugere af de eksisterende tilbud. Unge og politikere skal drøfte unges frie tid i en aktiv og inddragende proces. Formålet med drøftelsen i de to politiske udvalg, som har ansvar for området, er at skærpe den politiske ramme for udarbejdelsen af et beslutningsforslag til politisk behandling i februar 2018 vedrørende udviklingen af tilbuddet i unges frie tid.

Drøftelsen er en skærpende drøftelse, der ligger i forlængelse af drøftelserne i Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget på mødet i august, hvor hovedpointerne fra Analysen af unges frie tid blev gennemgået og drøftet. Analysen er tilgængelig på [Politikerportalen](#).

Baggrund

I EN UNG POLITIK lægges der vægt på, at alle unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret. Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget har i forbindelse med Gentofteplan 2017 vedtaget, at der skal arbejdes med at udvikle tilbuddene i unges frie tid. Det overordnede mål med at udvikle tilbud i unges frie tid er at skabe et relevante, sammenhængende og synlige tilbud.

Analysen af unges frie tid viser, at der er behov for udvikling af området, hvis ambitionerne skal indfries. Kort opsummeret var de centrale opmærksomhedspunkter i analysen følgende:

- Kendskabet til tilbud i unges frie tid blandt adspurgte udskolings elever er meget lavt
- Ikke-brugerne har meget negative konnotationer forbundet med ungdomsklubberne
- Brugere af ungdomsklubberne beskriver tilbuddet meget positivt
- Fremmødet i ungdomsklubberne er lavt
- Klubbernes samlede medlemstal er faldet efter lukningen af de fire ungdomsklubber
- Unge giver udtryk for, at steder og tilbud skal rette sig mod unge, såvel i indretning som i graden af medbestemmelse og i voksenrollen
- 20% af de adspurgte unge går ikke til fritidsaktiviteter og har ikke fritidsjobs

Efterfølgende er en række parter blevet inddraget i arbejdet. På baggrund af analysen og øvrige input, lægges der op til politisk drøftelse af følgende:

- Stærke, blandede ungemiljøer
- Medlemskab af klubber
- Udskolings elever kan forblive på fritidscentre
- Mobile og opsøgende tilbud

Processen for mødet er tredelt: Først en fælles præsentation og rammesætning af arbejdet med udvikling af unges frie tid, dernæst facilitering af en proces med deltagelse af unge og politikere, og endelig er der afsat tid til en drøftelse i et lukket, politisk forum.

Indstilling

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid indstiller

Til Børne- og Skoleudvalget og Kultur-, Unge og Fritidsudvalget:

At sagen drøftes.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. UNGES FRIE TID - oplæg til politisk drøftelse i KUF og BOS (2055064 - EMN-2017-05231)

2 (Åben) Status på En Ung Politik

Sags ID: EMN-2017-05232

Resumé

Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget samt Børne- og Skoleudvalget gives en status for arbejdet med EN UNG POLITIK siden vedtagelsen i 2016 og frem til efteråret 2017. Rapporten fremlægges til udvalgenes drøftelse. I år suppleres denne status af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget.

Baggrund

I 2016 vedtog en enig Kommunalbestyrelse EN UNG POLITIK. Politikken er målrettet unge, som enten bor eller tilbringer dele af deres hverdag i Gentofte Kommune. Det er en bred og varieret målgruppe med meget forskellige vilkår og forudsætninger for at trives.

EN UNG POLITIK består af fem pejlemærker for et godt ungeliv, hvor alle unge trives og får den bedste start på uddannelse, arbejdsliv og et godt voksenliv:

Stå stærkt

Unge skal gives modet til at definere sig selv, udvikle egen identitet og egne ambitioner

Forskellige sammen

Unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret

Alle i tale

Unge skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed

Fri fremtid

Unge skal vejledes og inspireres til at træffe selvstændige valg om uddannelse og arbejdsliv og gøres bevidste om, at mål og drømme kan ændre sig undervejs

Ingen alene

Unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har et særligt ansvar for at drive udviklingen og implementeringen af EN UNG POLITIK. Der arbejdes målrettet med at skabe sammenhæng, fremdrift og synlighed om den samlede ungeindsats på tværs af Gentofte Kommune. Det er blandt andet ske ved at styrke det tværgående samarbejde med alle relevante aktører og - vigtigst af alt – unge selv.

Generelt kan arbejdet med EN UNG POLITIK inddeles i centralt initierede indsatser og arbejdet med at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd med politikens pejlemærker.

Overordnet set er ambitionen, at EN UNG POLITIK skal gøre en konkret og mærkbar forskel i unges liv. En forskel som vi på sigt forventer at kunne aflæse af de indikatorer, som vi måler på, men som kan være vanskelige at henføre til konkrete indsatser.

Det datagrundlag, som statusrapporten trækker på, afspejler *ikke* effekten af det foreløbige arbejde med EN UNG POLITIK, men giver et billede af unges trivsel i dag og afspejler dermed effekten af arbejdet på ungeområdet gennem længere tid. Det er hensigten at gentage ungeprofilundersøgelsen i form af spørgeskemadelen hvert andet år fra og med 2018. Kombineret med den viden, der allerede indsamles om unges trivsel, forventer vi fremadrettet at have et datagrundlag, som kan sige noget om effekten af EN UNG POLITIK. "Ungdomsprofil 2016" for Gentofte Kommune og den aktuelle statusrapport vil kunne tjene som baseline.

Erfaringerne indtil nu

Siden vedtagelsen af EN UNG POLITIK i 2016 er der overordnet set følgende erfaringer:

STÅ STÆRKT

"Ungdomsprofil 2016" for Gentofte Kommune viser, at de fleste unge i Gentofte lever et travlt ungeliv og oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. Der er et stort forventningspres i forhold til, hvordan man skal se ud, hvordan man skal være, og hvordan man skal præstere. De unge i Gentofte er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere rundt i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre mange unge, især kvinder, der har fysiske symptomer på at være under pres. Unge i Gentofte lader i det hele taget til at bruge meget energi på at have kontrol over deres liv. Det er vigtigt, at der i ungeindsatsen tages højde for de mange forskelligrettede krav og tilbud unge møder i ungdomslivet, og støtter unge til at håndtere denne balanceakt, som de langt hen ad vejen selv står som bærere af.

Det anbefales, at der arbejdes målrettet med præstationspres på flere niveauer (individuelt, kollektivt, institutionelt og politisk), og der lægges derfor op til en politisk drøftelse af rammerne for kommende indsatser.

FORSKELLIGE SAMMEN

I Gentofte er der mange muligheder for unge. I et travlt ungeliv er der endnu flere muligheder. Det er en udfordring at udvikle tilbud, steder og aktiviteter, så unge kender det og finder det relevant og vedkommende. Opgaven stopper aldrig, da der kontinuerligt kommer nye årgange af unge.

Differentierede og åbne fællesskaber opstår ikke af sig selv, men skal hjælpes på vej. De mest succesfulde har vist sig at være, der hvor der etableres et interessefællesskab. Udviklingen af tilbud i unges frie tid er helt central.

Det anbefales, at det primære fokus ligger på udviklingen af unges frie tid, inden der igangsættes nye centralt initierede indsatser, samt at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra centralt hold i 2018.

ALLE I TALE

Ungeindsatsen skal styrke og støtte unge i at tage ansvar og få mest mulig indflydelse på eget liv. Derfor er deltagelsesperspektivet helt grundlæggende for arbejdet med EN UNG POLITIK. Unge i Gentofte er engagerede og vil gerne, men der er fortsat meget at lære for både Gentofte

Kommune og for unge, om hvordan samarbejdet med unge organiseres, så der bliver tale om reelt samarbejde, hvor unge får den fornødne plads og på sigt bliver medskabere.

Det anbefales, at fastholde fokus på at udvikle og facilitetere nye metoder for involvering af og samskabelse med unge.

FRI FREMTID

I første omgang arbejdes der med at styrke unges valgparathed i forhold til uddannelse og arbejdsliv ved, at denne målsætning tænkes med ind i udviklingen af udskolingen og arbejdet i Opgaveudvalget for En ny Udskoling. Blandt de unge, der deltog i udviklingen af EN UNG POLITIK, var det et konkret ønske at få mulighed for at komme mere i praktik. Det handles der på i regi af valgfagsordningen og den nye model for Den Innovative Projekt opgave. Modellen indebærer blandt andet 2½ dags innovationspraktik i en virksomhed, institution, forening eller anden type organisation.

Derudover er der fokus på gode uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte. I forlængelse af budgetaftalen for 2017 og 2018 vil der blive nedsat en tænketank, hvor relevante aktører inviteres til at tænke med på, hvad Gentofte Kommune kan gøre for at sikre relevante (ungdoms)uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

INGEN ALENE

Langt de fleste unge i Gentofte trives, men unges trivsel er til tider under pres. Derfor skal alle unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært. Som kommune har vi desuden et særligt ansvar for unge i udsatte positioner - eller i risiko for at havne i udsatte positioner. Åbningen af headspace Gentofte er en konkret udmøntning af EN UNG POLITIK. I 2018 vil der være fokus på at synliggøre og konsolidere tilbuddet. Der vil i den forbindelse blive gennemført en lang række opsøgende og forebyggende indsatser eksempelvis på skoler og ungdomsuddannelser. Med afsæt i budgetaftalen 2017-2018 arbejdes der med at skabe bedre sammenhæng i indsatser for unge i udsatte positioner (eller i risiko for at havne i udsatte positioner). Det er ambitionen, at der i 2018 kan arbejdes med revitalisere samarbejdet og udvikle indsatsen med at støtte og hjælpe unge, der har det svært.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

UNGES SUNDHED OG BRUG AF RUSMIDLER

Statusrapporten er suppleret af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget. Dette tema har særligt fokus på unges fysiske sundhed og brug af rusmidler. Unges fysiske, psykiske og sociale sundhed indgår også i afrapporteringen på EN UNG POLITIK). Sammen tegner de to notater et nuanceret billede af de unge i Gentofte.

I Gentofte Kommunes sundhedsstrategi "Borgerrettet forebyggelse" er der syv strategiske målsætninger: Bevægelse hele livet, Sund kost- og madkultur, Sund livsstil, Bedre trivsel, Sund ungekultur samt Fokus på borgere med særlige sundhedsudfordringer.

På fællesmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget den 27. februar 2017 udpegede man fire strategiske målsætninger, der skal sættes særligt fokus på i årene 2017 og 2018. Disse er: Bevægelse hele livet, Sund livsstil, Borgere med særlige sundhedsudfordringer og Nye veje til borgerrettet forebyggelse.

Målsætningen "Sund ungekultur" forventes således at få et særligt fokus i 2019 og 2020, hvorfor der frem til en sådan samlet strategisk indsats vil blive arbejdet videre i de spor, der allerede er lagt.

POLITISK DRØFTELSE

Formålet med drøftelsen er, med udgangspunkt i erfaringer fra arbejdet med EN UNG POLITIK indtil nu, at give retning for det videre arbejde på ungeområdet.

Drøftelsen centrerer omkring pejlemærket STÅ STÆRKT med fokus på præstationspres.

Ifølge Center for Ungdomsforskning er det store fokus på, om man er i stand til at levere de nødvendige resultater, en relativt ny tendens. I dag er unge blevet langt mere fokuserede på at finde ud af, hvad der bliver forventet af dem – og hvordan de lever op til forventningerne – end tidligere. Unge skal helst performe godt på alle arenaer, og grænsen for at være med eller ikke være med bliver trukket hårdt op. Det er stressende, og det kræver en enorm psykisk styrke og robusthed at kunne følge med. Dette gælder mange unge uanset deres vilkår og forudsætninger for at trives i øvrigt.

Center for Ungdomsforskning anbefaler, at der arbejdes med præstationspres på flere niveauer samtidigt. Præstationspres og stress kan og skal ikke reduceres til et individuelt problem, men skal løses ved en koordineret indsats på såvel individuelt (individuel støtte og opbakning), kulturelt (eks. normer og praksis i familien og på uddannelsesinstitutioner), strukturelt/institutionelt (eks. stresskurser, karakterfrihed...) samt politisk niveau samtidigt. Eksempelvis kan individuel støtte til en elev på et gymnasium følges op af forældrekurser, hvor der arbejdes med normer og praksis i familien, der kan arbejdes med karakterfrihed, og endelig anbefaler Center for Ungdomsforskning, at emnet ligeledes behandles politisk.

"Ungdomsprofil 2016" påpeger, at præstationskulturen både kommer udefra (medier, lovgivning, forældre...) og indefra, som et internaliseret pres samt, at Gentofte har nogle særlige udfordringer, når det handler om præstationspres. Til gengæld har kommunen også særlige ressourcer at trække på, på såvel individuelt, kulturelt, strukturelt som politisk niveau. Et godt samarbejde med relevante institutioner og politisk opbakning er vigtige præmisser for at kunne støtte unge i ikke blot at håndtere, men også lave et opgør med præstationskulturen.

Den politiske drøftelse tager afsæt i følgende:

- Hvordan støtter vi unge i at håndtere og balancere de forskelligrettede krav og tilbud, de møder i ungdomslivet?
- Hvordan kan vi arbejde med præstationspres på det individuelle niveau, det kulturelle niveau og det strukturelle/institutionelle niveau?
- Skal der arbejdes med særlige dele af målgruppen eller kønsspecifikke tiltag vedrørende præstationspres?

Der vil blive mulighed for at stille opklarende spørgsmål til og drøfte indholdet af rapporten.

Indstilling

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid indstiller

Til Børne- og Skoleudvalget og Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget:

1. At sagen drøftes.
2. At Statusrapport EN UNG POLITIK 2017 samt Supplerende status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler, godkendes.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Status på EN UNG POLITIK 2017 (2064060 - EMN-2017-05232)
2. Supplerende status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler (2064076 - EMN-2017-05232)

Dokument Navn: UNGES FRIE TID - oplæg til politisk drøftelse i KUF og BOS.pdf

Dokument Titel: UNGES FRIE TID - oplæg til politisk drøftelse i KUF og BOS

Dokument ID: 2055064

Placering: Emnesager/Dialogmøde den 8. november om unges frie tid/Dokumenter

Dagsordens titel Dialogmøde om unges frie tid

Dagsordenspunkt nr 1

Appendix nr 1

Relaterede Dokumenter: 1

UNGES FRIE TID - Oplæg til politisk drøftelse

Indholdsfortegnelse

UNGES FRIE TID - Oplæg til politisk drøftelse.....	1
Resumé.....	1
Tidligere beslutninger.....	2
Behov for udvikling.....	3
Budget 2017 – Ung Fritid og Ungekultur.....	4
Definition af målgruppen for den kommunale indsats.....	4
Status på arbejdet.....	5
Igangværende udviklingsarbejde.....	6
Øget kendskab.....	6
Åbningstider.....	6
Ny ungelounge.....	6
Samarbejde mellem skole og fritid.....	6
Unge i udsatte positioner.....	6
Oplæg til politisk drøftelse.....	7
Stærkt, blandet ungemiljø.....	7
Medlemskab af klubber.....	8
Bløde overgange.....	8
Mobile og opsøgende tilbud.....	9
Den videre proces.....	9

Resumé

Dette oplæg præsenterer fire punkter til politisk drøftelse på fællesmødet i Børne- og Skoleudvalget (BOS) samt Kultur- Unge- og Fritidsudvalget (KUF) den 8. november 2017. Til mødet er inviteret en gruppe unge, som er såvel brugere som ikke-brugere af de eksisterende tilbud.

Unge og politikere skal drøfte punkterne i oplægget i en aktiv og inddragende proces. Formålet med drøftelsen er at skærpe den politiske ramme for udarbejdelsen af et beslutningsforslag til politisk behandling i februar 2018 vedrørende udviklingen af tilbud i unges frie tid.

Behandlingen af dette punkt er tredelt: først følger en fælles præsentation og rammesætning, dernæst faciliteres en proces med deltagelse af unge og politikere, og endelig er der afsat tid til en drøftelse i et lukket, politisk forum.

Den skærpende drøftelse ligger i forlængelse af drøftelserne i KUF på mødet i august, hvor hovedpointerne fra *Analysen af unges frie tid* blev gennemgået og drøftet. Analysen er tilgængelig på [Politikerportalen](#).

Dette oplæg sammenfatter de fire punkter med en kort baggrund samt vurderede konsekvenser. Der lægges op til, at ændringerne finder sted indenfor den eksisterende budgetramme. Det betyder, at udviklingen af det samlede tilbud vil påvirke det nuværende.

Læsevejledning

I første omgang har fokus primært været på unge i alderen 13-15 år (udskolingselever). Efterfølgende skal der arbejdes med tilbud med fokus på unge i alderen 16-20 år, hvor hovedparten vil være i gang med en ungdomsuddannelse samt unge i alderen 21-25 år, hvor en væsentlig del af en ungdomsårgang er fraflyttet kommunen, mens nye tilflyttere er kommet til.

En del af de mange tilbud i unges frie tid går på tværs af aldersgrupperne. Planen for udviklingen af de tilbud, der alene er målrettet til de to ældre målgrupper, vil blive præsenteret i forbindelse med mødet i KUF februar 2018.

I det følgende vil samlebegrebet "klubber" dække over de fire klubber - Vognfjederen i Dyssegård samt klubberne i Vangede, Gentofte og Ordrup - samt de to ungelounges beliggende i Teglgårdsparken i Charlottenlund og på Ungdomsskolen i Hellerup.

Tidligere beslutninger

I januar 2016 blev organiseringen af fritidscentrene ændret med henblik på at tilpasse tilbuddet til en længere skoledag som følge af folkeskolereformen og dermed udnytte ressourcerne bedre. Ændringen var desuden begrundet i en generel ambition om at styrke tilbuddet til unge. Det daværende fritidscentertilbud blev reorganiseret således, at tilbud for 4.-6. klasse, og dermed samarbejdet om den sammenhængende læringsdag, blev en del af skolernes organisering og tilbuddet fra 7. klasse til 18 år blev organiseret som en del af Ung Fritid under Ungdomsskolen. I praksis blev fire af i alt otte klubber nedlagt og fritidsundervisningen blev gjort mere fleksibel.

Det var ambitionen at de fire tilbageværende klubber skulle have hvert deres tematiske afsæt. Klubbernes profiler og indsatses skulle integreres med de øvrige indsatses på ungeområdet generelt og ledelsen af klubberne skulle integreres med ledelsen af den øvrige ungeindsats. Klubberne skulle kunne agere fleksibelt og eksperimenterende. Nye ideer til indsatses for, med og af unge skulle kunne afprøves hurtigt. Flexibiliteten skulle dels bestå i, at medarbejderne i mindre grad var bundet til matrikler og i højere grad til aktiviteter, og dels i flere tidsbegrænsede aktiviteter for, med og af unge i den tid og i det rum, der giver bedst mening. Reorganiseringen af fritidscentre, klubberne og fritidsundervisningen har været vigtige skridt i udviklingen af fritidstilbud til unge i udskolingsalderen. Men der er behov for yderligere udvikling og revitalisering, hvis ambitionerne skal indfries i praksis.

Behov for udvikling

EN UNG POLITIK udgør retningen for udviklingen af tilbud i unges frie tid. I EN UNG POLITIK lægges der vægt på, at alle unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret.

Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget har i forbindelse med Gentofteplan 2017 vedtaget, at der skal arbejdes med at udvikle tilbuddene i unges frie tid. Det overordnede mål med at udvikle tilbud i unges frie tid er at skabe relevante, sammenhængende og synlige tilbud til unge i deres frie tid.

For at skabe mest mulig sammenhæng, færrest mulige parallelindsatser og størst mulig relevans for unge blev det i januar 2017 administrativt besluttet, at samarbejdet mellem parterne, der arbejder med de unges frie tid, skulle intensiveres og gøres mere forpligtende. I den forbindelse blev der fra i februar 2017 etableret en fælles ledelse af unges frie tid bestående af Ungekultur og Ung Fritid. For at konkretisere og afgrænse formålet, var der i første omgang fokus på gennemføre en analyse af unges frie tid for på den baggrund at kunne udvikle tilbuddet i relevant retning. Analysen viste, at ambitionerne for reorganiseringen af klubberne og udviklingen af det samlede tilbud til unge i deres frie tid ikke er nået.

Det samlede medlemstal i de tilbageværende klubber er bevaret, men er ikke som forventet steget. De "mistede" medlemmer fra de lukkede klubber er med andre ord ikke søgt over i de tilbageværende klubber. De tilbageværende klubber har således samlet set bevaret deres medlemstal, men oplever, at fremmødet blandt medlemmerne er meget lavt, og analysen af unges frie tid viser, at kendskabet til tilbuddene blandt udskolingsleverne ligeledes er meget lavt – mellem 1 og 11% af de adspurgte kender de enkelte tilbud.

Samtidig er der en begrundet formodning om, at mange udskolingslever har behov for fællesskaber med kompetente voksne. Dette begrundes blandt andet i, at hele 20% af de adspurgte udskolingslever angiver, at de hverken går til fritidsaktiviteter eller har fritidsjobs. Derudover giver såvel lærere som pædagoger udtryk for, at de i de fleste klasser ser elever, som har brug for hjælp til at blive del af gode fællesskaber.

Faldende medlemstal i ungdomsklubber er et nationalt fænomen. Noget af årsagen skal findes i, at Folkeskolereformen har haft afgørende indflydelse på såvel skole- som fritidsliv. Ungdomsringen¹ peger på, at fælles retning og tydelig ledelse er afgørende, hvis samarbejdet mellem skoler og klubber skal fungere. Skole- og pædagogfagligheden skal supplere hinanden, og udbyttet for eksempelvis klasseundervisning skal udmøntes. I de tilfælde, som Ungdomsringen har analyseret, hvor samarbejdet fungerer, giver såvel elever som lærere og pædagoger entydigt udtryk for, at færre elever overses, og at de to fagligheder tilsammen er i stand til at samle elever op, som har et behov for ekstra støtte og opbakning.

Budget 2017 – Ung Fritid og Ungekultur

Med henblik på at skabe det bedst mulige overblik og dermed et godt grundlag for fra politisk side at kunne træffe beslutninger, er nedenfor gennemgået budget for steder og tilbud i Ungekultur og Ung Fritid. Herudover finansierer Ung Fritid en del af ViTo, Ungdomsskolens del af valgfagsordningen, Ungdomsskolens internationale projekter samt indsatser under EN UNG POLITIK. Ud af Ung Fritids samlede budget, er der afsat i alt 690.000 kr. til disse formål. Dette beløb indgår ikke i nedenstående oversigt:

Budget 2017	Løn	Øvrig	Samlet
Fritidsundervisning	800.000	200.000	1.000.000
Klubber (4)	3.750.000	800.000	4.550.000
Ungelounges (2)	550.000	150.000	700.000
Åben hal	0	250.000	250.000
Musikbunker	615.000	0	615.000
Det Grå Pakhus	150.000	0	150.000
Ungepuljen	0	40.000	40.000
Matrikelløse aktiviteter	190.000	0	190.000
Ledelse	1.000.000	0	1.000.000
I alt	7.055.000	1.440.000	8.495.000

Definition af målgruppen for den kommunale indsats

Målgruppen for unges frie tid kan overordnet defineres som *alle unge, som har et behov for gode fællesskaber og kompetente voksne*. Dermed er fokus på at skabe gode ungemiljøer med en bred appel og fremfor alt, at ingen unge overses eller tabes i processen. Mange unge har et travlt fritidsliv med fritidsaktiviteter, fritidsjobs og mange venner, og det er ikke nødvendigvis disse unge, som skal være det primære fokus. Derimod lægges op til, at to grundlæggende mål skal opfyldes med udviklingen af tilbud i unges frie tid:

- At få øje på alle unge
- At ville noget med de unge

¹ Der henvises til inspirationskatalog, som er tilgængeligt her:
<http://www.ungdomsringen.dk/inspiration/inspirationskatalog-1>

Første mål dækker over, at ingen unge må "tabes", hvilket sikres gennem en fælles indsats og et styrket, tværfagligt samarbejde. Målet betyder desuden, at unge, som har brug for hjælp til at opøge og forblive i gode fællesskaber, får opbakning af kompetente voksne.

Andet mål dækker over, at de fællesskaber og ungemiljøer, som opbygges, er rummelige og har en bred appel. Unge skal – uanset baggrund og forudsætninger – kunne rummes, og det er en værdi, at der skal være plads til såvel "de mange og de enkelte". Målet indeholder desuden en ambition om – i forlængelse af EN UNG POLITIK – at arbejde reflekteret med deltagelsesperspektivet på ungeområdet.

I denne forbindelse – at ville noget med unge – skal det nævnes, at forligspartierne i Budgetaftale 2017- 2018 lagde vægt på, at partnerskaber kan bidrage til en god udvikling af tilbud i unges frie tid. Derfor vil muligheden for partnerskaber med andre aktører end de kommunale blive afsøgt.

Status på arbejdet

Dette oplæg til politisk drøftelse indgår som en del af beslutningsprocessen om udvikling af tilbud i unges frie tid. Første led bestod i præsentation af *Analyse af unges frie tid* på mødet i KUF i august 2017. Analysen er desuden blevet forelagt BOS. Datamaterialet, som ligger til grund for analysen, er dels en survey med i alt 661 udskolings elever, dels interviews med fem nøglemedarbejdere og med i alt ti unge. Derudover indgår tal for fremmøde, budgetter, antal årsværker m.v. i overvejelserne. Der henvises til *Analyse af unges frie tid* for detaljerede oplysninger og tal.

Kort opsummeret var de centrale opmærksomhedspunkter i analysen følgende:

- Kendskabet til tilbud i unges frie tid blandt adspurgte udskolings elever er meget lavt
- Ikke-brugerne har meget negative konnotationer forbundet med klubberne
- Brugere af klubberne beskriver tilbuddet meget positivt
- Fremmødet i klubberne er lavt
- Klubbernes samlede medlemstal er faldet efter lukningen af de fire klubber
- Unge giver udtryk for, at steder og tilbud skal rette sig mod unge, såvel i indretning som i graden af medbestemmelse og i voksenrollen
- 20% af de adspurgte unge går ikke til fritidsaktiviteter og har ikke fritidsjobs

Efterfølgende har der været stort fokus på at kvalificere arbejdet ved at inddrage relevante parter aktivt. Herunder er medarbejdere, som berøres direkte af de fremtidige ændringer (Ung Fritid og Ungekultur), blevet inddraget og hørt, og skolerne gennem ledelsesforummet PSS (Pædagogisk Strategisk Skoleledelse), der har været indkaldt til ekstraordinært temamøde om unges frie tid. Ungdomsskolens bestyrelse, SSP og relevante MED-grupper er blevet hørt, og der er blevet afholdt møde med en udviklingskonsulent fra Ungdomsringen. Der har desuden været afholdt inspirationsbesøg på ungeområdet og på ungdomsskoler i Gladsaxe og Næstved Kommuner. Endelig er relevante udsagn fra unge blevet inddraget, blandt andet fra processen omkring EN UNG POLITIK samt fra rapporten "*Når livet bliver svært. En interviewundersøgelse blandt Gentoftes unge i udsatte positioner eller i risiko herfor*", der ligger på [Politikerportalen](#).

Det er resultatet af dette arbejde, som vil blive præsenteret i det følgende. Formålet med drøftelsen er at skærpe den politiske ramme for udarbejdelsen af et beslutningsforslag til politisk

behandling i februar 2018 vedrørende udviklingen af tilbud i unges frie tid.

Igangværende udviklingsarbejde

De fire punkter til politisk drøftelse kræver en politisk rammesætning, mens der allerede på administrativt niveau er iværksat en række initiativer:

- **Øget kendskab**
Manglende kendskab til tilbud i unges frie tid er en stor udfordring, der kræver en bred, massiv og vedholdende indsats. Med det formål at arbejde bevidst og strategisk med kommunikation, har personalet været på kursus i brug af sociale medier. I Ungekultur måles konsekvent på brugen og effekten af sociale medier, og der udvikles på brugen af fotos og videoer. I Ung Fritid har det været på tale at koncentrere kommunikationsindsatsen hos en enkelt medarbejder.
- **Åbningstider**
Åbningstiderne er forsøgsvist ændret i Vangede Klub. Derudover går en fredagsåbning af klubberne på skift, således, at der altid er fredagsåbent i to klubber. Fremmødet registreres løbende, og åbningstiderne vil blive taget op til revision i forsommeren 2018. Musikbunkeren har siden august 2016 været døgnåben og har registreret en støt stigende brug.
- **Ny ungelounge**
Derudover er etableringen af en ny Ungelounge ved Gentofte Sportspark i fuld gang og vil blive åbnet i indeværende kalenderår. Etableringen af en ny ungelounge er en politisk prioritering, der fremgår af Gentofteplanen.
- **Samarbejde mellem skole og fritid**
Arbejdet har i høj grad tydeliggjort, at et tættere samarbejde mellem skole og fritid er i gensidig interesse. Såvel PPS som medarbejdere i klubberne ser et stort potentiale i et udvidet samarbejde mellem skole og fritid. Begge parter finder det relevant at samarbejde tættere om trivselsarbejdet blandt udskolingseleverne. Der lægges op til, at medarbejderne i Ung Fritid får en skærpet ungeprofil, hvor de arbejder med understøttende pædagogisk arbejde i de ældre klasser. Der er begyndende erfaringer med eksempelvis målrettet trivselspædagogik i de ældre klasser på bl.a. Ordrup Skole og Bakkegårdsskolen, og dette samarbejde skal videreudvikles.
- **Unge i udsatte positioner**
Der skal være et særligt fokus på de unge, som har svært ved at finde gode fællesskaber og for unge i sårbare og udsatte positioner. SSP har peget på, at et tættere samarbejde mellem pædagoger og Gadeteam kan give bedre kontakt til unge, som midlertidigt eller mere permanent befinder sig i udsatte positioner. Medarbejderne har en særlig rolle som brobyggere til unge med særlige behov.

Opsummeret kan det konkluderes, at analysens resultater i forhold til lavt kendskab, lavt fremmøde og negative konnotationer er i fokus i ovenstående udviklingsarbejde. Desuden er

samarbejdet mellem skole og fritid en helt central indsats, som har fokus på unge, der har brug for hjælp til at opsøge og forblive i gode fællesskaber. For at løse opgaven, er der imidlertid brug for en politisk drøftelse og rammesætning i forhold til en række temaer, hvilket vil blive gennemgået i det følgende afsnit.

Oplæg til politisk drøftelse

I *Analyse af unges frie tid* giver mange elever udtryk for, at klubberne er "for små børn". I interview med en nøglemedarbejder kom udtrykket "lugten af skolemælk" på bordet. Negative konnotationer og et manglende, indgående kendskab til, hvad klubberne tilbyder i form af givende fællesskaber og kompetente voksne, er en hindring for, at flere unge, som egentlig har et behov, opsøger tilbuddene. Vurderingen er, at det kræver nogle markante, politiske beslutninger, hvis udviklingen skal vendes – hvis klubberne skal blive rummelige og attraktive fællesskaber for flertallet af unge.

På baggrund af analysen og de øvrige input, lægges der derfor op til politisk drøftelse om følgende:

- Stærke, blandede ungemiljøer
- Medlemskab af klubber
- Bløde overgange
- Mobile og opsøgende tilbud

I det følgende gennemgås baggrund og konsekvenser omkring de fire punkter til politisk drøftelse. Det skal understreges, at de fire punkter skal ses i en sammenhæng og samlet set forsøger at samle op på alle unge, som har behov for en særlig indsats eller et særligt perspektiv, samtidig med, at oplægget har fokus på at skabe stærke ungemiljøer og rummelige fællesskaber. Det understreges desuden, at de fire punkter skal ses i sammenhæng med de tiltag, som allerede er igangsat, se afsnittet "Igangværende udviklingsarbejde".

Stærkt, blandet ungemiljø

I en lang række sammenhænge (interviews med unge, processen omkring EN UNG POLITIK, interviews med udskolings elever, interviewundersøgelse med unge i udsatte positioner m.v.) er ideen om et samlende ungemiljø med flere muligheder ét sted dukket op. Deltagerperspektivet nævnes som centralt for såvel etablering som drift af stedet. For de unge, som fra 7. klasse søger mere medbestemmelse og nye, sociale fællesskaber på tværs af skoler og eksisterende fællesskaber, kan et nyt og større ungemiljø efterkomme et formuleret behov. En vigtig pointe er, at et samlet sted kan virke mere attraktivt og lettere tilgængeligt for flere unge uanset deres forudsætninger for at deltage. For mange unge kan det være nemmere at opsøge et større sted med flere muligheder og dermed flere unge. Der er dog ingen tvivl om, at et samlende ungemiljø kræver en aktiv indsats fra nøglemedarbejdere for at skabe en god overgang til dette tilbud. Samtidigt med at behovet for mere lokalt forankrede tilbud skal tilgodeses.

Der lægges op til en politisk drøftelse af muligheden og rammerne for at prioritere et samlende ungemiljø. Udgangspunktet er, at udviklingen af tilbuddet skal ske indenfor den eksisterende økonomiske ramme, og det vil dermed få en konsekvens for de eksisterende lokalt forankrede klubber. En mulig løsning kunne være i stedet for de omkostningstunge klubber, at etablere

mindre, mere agile og lokalt forankrede ungelounges og pop-up aktiviteter. Der vil i givet fald blive fremlagt et beslutningsforslag, der i given grad kombinere et samlende blandet ungemiljø i samspil med lokalt forankrede tilbud både af fast og mere fleksibel eller midlertidig karakter for politiske udvalg i februar 2018. Konsekvenserne af en efterfølgende beslutning om etablering af et samlende, blandet ungemiljø kan som sagt være vidtrækkende, idet opgaven som udgangspunkt skal løses indenfor det eksisterende budget.

Oplæg til politisk drøftelse

- Hvilke fordele og ulemper er der ved etablering af et samlende, blandet ungemiljø?
- Hvad skal balancen være mellem et centralt ungemiljø og mere lokalt forankrede tilbud
- Hvad skal kendetegne et samlende blandet ungemiljø?

Medlemskab af klubber

Udgangspunktet for en drøftelse af medlemskab og dermed betaling er, hvorvidt det bør prioriteres, at barrierer for, at unge opsøger fællesskaber som klubberne, så vidt muligt fjernes. For nogle unge er det en barriere, at et sted kræver medlemskab, da det kan virke forpligtende og "stift". For andre unge er prisen en barriere. Samtidig viser erfaringer fra eksempelvis Musikbunkeren, at et medlemskab og et kontingent er med til at skabe ejerskab til stedet og er med til at sikre, at medlemmerne passer på stedet.

På nuværende tidspunkt er ordningen således, at det koster 100 kr. om måneden at benytte de fire klubber og de to ungelounges. Da medlemstallet er faldende er den forventede nettoindtægt på medlemskab af Ung Fritid ca. 530.000 kr. i 2017. Til orientering er indtægtsbudgettet i 2017 på 929.000 kr. Der forventes således en mindreindtægt på ca. 400.000 kr., som bliver dækket ind af kommunekassen. Til sammenligning var nettoindtægten i 2016 på 630.000 kr.

Oplæg til politisk drøftelse

- Skal der fortsat være et samlet medlemskab, som giver adgang til klubber og ungelounges?
- Skal medlemskabet af klubber og ungelounges være gratis for alle unge?
- Skal medlemskab være gratis, men med muligheden for, at særlige aktiviteter kræver deltagerbetaling?

Bløde overgange

Fra såvel pædagoger som skoleområdet har der været en tilkendegivelse af, at nogle unge har brug for kontinuerlig, tryk og tæt voksenkontakt og dermed mulighed for at blive en tryk og struktureret ramme i fritidscentre, også efter at have afsluttet mellemtrinnet. Det var tydeligt på interviews med brugere af klubberne, at netop den tætte voksenkontakt er essentiel og med til at sikre et godt ungeliv.

For at sikre, at ingen unge lades i stikken, kan der arbejdes med bløde overgange fra fritidscenter til klubber og Ungelounges. Der lægges op til en drøftelse af, hvorvidt udskolingselever, som har behov for det, kan benytte fritidscentre mod betaling på niveau med øvrige medlemmer af fritidscentre.

Oplæg til politisk drøftelse

- Skal udskolingsselever have mulighed for at fastholde deres medlemskab i fritidscentrene, hvis de har brug for det?

Mobile og opsøgende tilbud

Åbne og fleksible tilbud på tværs, som eksempelvis Åben Hal (weekendarrangementer uden alkohol for udskolingsselever, arrangeret af elever i samarbejde med klubpædagoger) er et eksempel på, oplever fremgang i antallet deltagere og kendetegnes af stigende medbestemmelse. Der skal arbejdes fokuseret på en mere mobil og opsøgende tilgang til unge, hvor der bygges videre på de gode erfaringer fra pop-up-aktiviteter på Jägers, i DELTAG-bilen (det mobile ungekantor) og medfester uden alkohol på anderledes steder m.m.

Ved møde med SSP blev potentialet i et formaliseret samarbejde drøftet. Gadeteamets medarbejdere og medarbejdere i unges frie tid (m.fl.) kan samarbejde om at opspore og samarbejde om unge, som midlertidigt eller mere permanent er udenfor gode fællesskaber.

Oplæg til politisk drøftelse

- Skal mobile og opsøgende tilbud intensiveres og udbygges?

Den videre proces

Administrationen vil efter den politiske drøftelse arbejde videre med de af drøftelsen afledte opgaver. Næste skridt i processen om udvikling af tilbud i unges frie tid er det ordinære udvalgsmøde i februar 2018, hvor den endelige beslutningsproces påbegyndes.

Herefter går arbejdet med at udmønte de truffne beslutninger i gang, således, at ændringerne kan iværksættes fra august 2018.

Som nævnt vil der til møde i februar 2018 desuden blive fremlagt proces for de to øvrige unge aldersgrupper – unge på ungdomsuddannelser samt ældre unge.

Efter beslutning i februar 2018, vil der være fokus på en række "prøvehandlinger", som danner overgang mellem de politiske beslutninger og udmøntningen af disse. Derudover står det klart, at en målrettet profilerings- og kommunikationsindsats er påkrævet, ligesom en række tiltag (eksempelvis ændring af åbningstider, mobile og opsøgende tilbud m.v.) som nævnt umiddelbart kan sættes i gang.

Dokument Navn: Status på EN UNG POLITIK 2017.pdf

Dokument Titel: Status på EN UNG POLITIK 2017

Dokument ID: 2064060

Placering: Emnesager/Status på EN UNG POLITIK 2017
inkl. særligt tema om unges sundhed og brug
af rusmidler/Dokumenter

Dagsordens titel Status på En Ung Politik

Dagsordenspunkt nr 2

Appendix nr 1

Relaterede Dokumenter: 2

STATUS PÅ EN UNG POLITIK

INDHOLD

EN UNG POLITIK.....	3
Kort om effektmål og data.....	4
Hvordan arbejdes der generelt med EN UNG POLITIK?.....	5
Unge trivsel	7
STÅ STÆRKT	11
FORSKELLIGE SAMMEN.....	15
ALLE I TALE.....	20
FRI FREMTID	24
INGEN ALENE	30
Opsummering	35
Oplæg til politisk drøftelse.....	37
Litteratur og henvisninger	38

EN UNG POLITIK

Hvordan kan vi stå stærkt, være forskellige sammen, få alle i tale, opleve en fri fremtid, hvor ingen er alene?

I 2016 vedtog en enig Kommunalbestyrelse EN UNG POLITIK. Politikken er målrettet unge, som enten bor eller tilbringer dele af deres hverdag i Gentofte Kommune. Det er en bred og varieret målgruppe med meget forskellige vilkår og forudsætninger for at trives.

EN UNG POLITIK består af fem pejlemærker for et godt ungeliv, hvor alle unge trives og får den bedste start på uddannelse, arbejdsliv og et godt voksenliv:

- **STÅ STÆRKT**
Unge skal gives modet til at definere sig selv, udvikle egen identitet og egne ambitioner
- **FORSKELLIGE SAMMEN**
Unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret
- **ALLE I TALE**
Unge skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed
- **FRI FREMTID**
Unge skal vejledes og inspireres til at træffe selvstændige valg om uddannelse og arbejdsliv og gøres bevidste om, at mål og drømme kan ændre sig undervejs
- **INGEN ALENE**
Unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har et særligt ansvar for at drive udviklingen og implementeringen af EN UNG POLITIK. Der arbejdes målrettet med at skabe sammenhæng, fremdrift og synlighed om den samlede ungeindsats på tværs af Gentofte Kommune. Det skal blandt andet ske ved at styrke det tværgående samarbejde med alle relevante aktører og – vigtigst af alt – unge selv.

Generelt kan arbejdet med EN UNG POLITIK inddeles i centralt initierede indsatser og arbejdet med at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd med politikkenes pejlemærker.

Overordnet set er ambitionen, at EN UNG POLITIK skal gøre en konkret og mærkbar forskel i unges liv. En forskel som vi på sigt forventer at kunne aflæse af de indikatorer, som vi måler på, men som kan være vanskelige at henføre til konkrete indsatser.

Dette notat indeholder den årlige status på EN UNG POLITIK.

KORT OM EFFEKTMÅL OG DATA

EN UNG POLITIK er bygget op om fem pejlemærker, som hver især bidrager til de otte effektmål. Til daglig er det de fem pejlemærker, der udstikker retningen i arbejdet med EN UNG POLITIK. Derfor er denne status struktureret med afsæt i de fem pejlemærker: STÅ STÆRKT, FORSKELLIGE SAMMEN, ALLE I TALE, FRI FREMTID og INGEN ALENE, og indledes med et afsnit om unges generelle trivsel.

- Unge kan mestre eget liv
- Unge får den nødvendige opbakning
- Unge kan håndtere tvivl og forventningspres
- Unge træffer bevidste valg om uddannelse og arbejdsliv
- Unge i sårbare positioner får særlig opbakning og støtte
- Unge deltager i flere og bedre fællesskaber med plads til forskellighed
- Unge udviser god og respektfuld adfærd i fysiske og virtuelle fællesskaber
- Unge engagerer sig og oplever, at de bliver lyttet til og gør en forskel

Figur 1: Politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK

Det er ambitionen, at både politikere og forvaltning skal kunne følge, hvordan det går med at realisere EN UNG POLITIK og opnå de ønskede forandringer i ungelivet. Politikerne modtager en årlig status som oplæg til politisk dialog om arbejdet med EN UNG POLITIK. Statusrapporten præsenterer den data, der løbende indsamles om en række udvalgte indikatorer, der knytter sig til de fem pejlemærker og de otte vedtagne effektmål. Med afsæt heri kan udviklingen i ungelivet følges over tid og vi kan holde øje med, om vi hen ad vejen opnår de ønskede forandringer.

Det tager tid at skabe forandringer, som slår igennem i ungelivet. Der er derfor brug for et langt sejt træk i arbejdet med EN UNG POLITIK og de enkelte pejlemærker, før vi kan forvente at høste de ønskede effekter.

I nærværende notat refereres til data, som for en stor dels vedkommende tidligere er præsenteret for Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget i forbindelse med udarbejdelsen af EN UNG POLITIK. Dette gælder bl.a. ungdomsprofilundersøgelsen – ”Ungdomsprofil 2016” og rusmiddelundersøgelsen. Ungdomsprofilundersøgelsen forventes gentaget hvert andet år og næste gang ultimo 2018. Således vil næste status på EN UNG POLITIK blive præsenteret primo 2019, hvor der foreligger et nyt datagrundlag. Vi kan altså endnu ikke bruge den eksisterende data til at dokumentere effekterne af arbejdet med EN UNG POLITIK. Statusrapporten giver i stedet et billede af unges trivsel i dag og afspejler dermed effekten af arbejdet på ungeområdet gennem længere tid.

Målgruppen for EN UNG POLITIK er unge i alderen fra ca. 13 til 25 år. Dataindsamlingen om ungelivet i Gentofte fokuserer imidlertid primært på to aldersgrupper inden for målgruppen; nemlig unge i udkolingsalderen (13-15 år) og unge fra 16-20 år. Det skyldes, at det er betydeligt lettere at indsamle data om unge i disse aldersgrupper end om de lidt ældre unge (21-25 år). Desuden er der væsentligt flere unge pr. årgang i Gentofte i alderen 13-20 år, end der er i alderen 21-25 år, da mange unge flytter fra kommunen omkring de 20-21 år.

Det skal noteres, at data fra Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse og Den Nationale Trivselsmåling, som præsenteres under de fem pejlemærker samt i afsnittet om generel trivsel blandt unge i Gentofte, ikke holdes op imod data fra sidste år i grafen, da der ikke er noteret nogen forskel mellem de to år.

Data er, i tilfælde, hvor Gentofte skiller sig ud fra landsgennemsnittet, sammenlignet med tilsvarende data på landsplan, eller hvor det er den faglige vurdering, at det giver mening.

I tilfælde, hvor der ikke er forskel på drenge og piger, er de slået sammen i graferne.

I år suppleres denne status af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget. Dette tema har fået sit eget notat, hvor der er fokus på unges *fysiske* sundhed og brug af rusmidler. Unges fysiske, psykiske og sociale sundhed indgår også i afrapporteringen på EN UNG POLITIK og dermed nærværende notat (se især afsnittene om generel trivsel og pejlemærkerne FORSKELLIGE SAMMEN og INGEN ALENE).

HVORDAN ARBEJDES DER GENERELT MED EN UNG POLITIK?

Arbejdet med EN UNG POLITIK kan inddeles i dels centralt initierede indsats og dels i arbejdet med at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd med politikens pejlemærker. Der arbejdes målrettet med at skabe sammenhæng, fremdrift og synlighed om den samlede ungeindsats på tværs af Gentofte Kommune. Det er blandt andet ske ved at styrke det tværgående samarbejde med alle relevante aktører og – vigtigst af alt – med unge selv. Indledningsvist kan nævnes et tværfagligt samarbejde omkring udvikling af DELTAG-bilen (det mobile ungekontor) samt nedsættelsen af et tværfagligt ambassadørkorps blandt medarbejdere i ungeindsatsen. Begge dele har som overordnet formål at styrke en tværgående tilgang, hvor medarbejderne understøtter hinandens arbejde, til gavn for flest mulig unge.

KENDSKAB

Under arbejdet med udviklingen af EN UNG POLITIK blev det hurtigt tydeligt, at et mangelfuldt kendskab blandt kommunens unge til de eksisterende kommunale tilbud og aktiviteter til unge var en stor udfordring. Udfordringen er siden blevet bekræftet gennem en survey blandt udskolings elever i forbindelse med udarbejdelsen af "Analyse af unges frie tid". Derfor er der iværksat en større indsats, som handler om kendskabet til såvel selve politikken som til det brede udbud af tilbud til unge generelt.

DELTAG Gentofte er en meget aktiv side på Facebook, hvor initiativer under EN UNG POLITIK og DELTAG-bilen (det mobile ungekontor) deles. Siden er en del af en bevidst strategi på de sociale medier, og der måles konsekvent og løbende på, i hvilket omfang indholdet deles, likes og kommenteres – samt ikke mindst, om den unge målgruppe bliver nået. Aktivitetsniveauet på siden er særdeles højt, og den primære målgruppe (de lokale 13-25-årige) deler, kommenterer og liker flittigt de enkelte opslag. Ungekultur og Ung Fritid har desuden sammen iværksat en indsats for at systematisere og kvalificere brugen af sociale medier i Gentofte Kommunes arbejde med tilbud i unges frie tid.

I december 2016 blev nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe med henblik på at udvikle **det mobile ungekontor**. Bilen blev færdig i april 2017 og kom straks på tur. Den bruges såvel til udadvendte aktiviteter som til møder med unge, mobil vejledning og meget andet. Bilen er placeret på Ungdomsskolen, og den bruges flittigt af såvel medarbejdere og samarbejdspartnere på ungeområdet som af unge. De udadvendte aktiviteter dokumenteres og deles på Facebook, og der måles konsekvent på, i hvilket omfang opslagene deles og kigges på af den relevante målgruppe. Overordnet er bilen pt. i brug 3-4 dage om ugen, og brugen er i støt stigning. Fokus er på at få flere unge – og gerne ældre unge – til at bruge bilen. Status lige nu er, at særligt udskolingen, Ungecenter, Sundhedsplejen og Ungdomsskolen har taget godt imod bilen. De unge brugere har primært været udskolings elever, men brugen blandt ungdomsuddannelserne er i stigning.

DIALOG MED UNGE

Dialog med og involvering af unge skal være gennemgående for alle dele af ungeindsatsen. Pejlemærket ALLE I TALE er på mange måder grundlaget for den samlede EN UNG POLITIK – og i virkeligheden for den fremtidige ungeindsats i Gentofte Kommune. Politikken er i sig selv et markant eksempel på, at unge skal lyttes til og opleve, at de kan gøre en forskel for sig selv og for fællesskabet. De skal være med til at træffe beslutninger i alle forhold, der vedrører dem, og de skal engageres i samarbejde, der er baseret på tillid, ærlighed og tydelighed, som pejlemærket beskriver. Det er et meget ambitiøst mål, at unge skal involveres i alle beslutninger, som vedrører dem.

Ungekultur har afholdt en lang række workshops med elevråd fra folkeskoler og ungdomsuddannelser. Det har foreløbig resulteret i en række ungedrevne arrangementer om ensomhed, præstationspres, FRI FREMTID og andet. Pt. er arrangementer og aktiviteter i samarbejde med elever fra Ordrup Gymnasium, fra Hellerup Skole og mange andre udskolinger og ungdomsuddannelser undervejs.

Som et enkelt eksempel på, hvad et sådant arrangement kan medføre, har et arrangement på Skovgårdsskolen om unges ensomhed givet konkrete resultater, idet tre unge efterfølgende opsøgte Ventilens mødested for ensomme unge. Lærere fortæller, at oplægget og en samtidig ensomhedskampagne på skolens spejle førte til mange efterfølgende snakke med eleverne om ensomhed. Arrangementet blev fulgt op af en artikelserie om ensomhed blandt unge i Villabyerne. Eksemplet er medtaget for at vise, at effekter ikke nødvendigvis er store i numerisk forstand, men kan have afgørende betydning for specifikke unge, der har et særligt behov.

De seneste måneder har fokus været på at udbrede et indgående kendskab til, hvad et kommunalvalg betyder i et ungeliv, og en lang række arrangementer med demokratisk dannelse som omdrejningspunkt er eller har været under afholdelse, hvilket vil blive omtalt nærmere i et senere afsnit.

Udfordringen i forhold til de ungedrevne inspirationsarrangementer er tidsmangel i basisorganisationen omkring EN UNG POLITIK, kontakt til udskolingslærerne samt koordinationen. Samtidig fungerer processerne rigtig godt, og såvel elever som lærere melder positivt tilbage.

DIALOG MED AKTØRER I UNGEINDSATSEN

1. september 2016 deltog ca. 180 medarbejdere, samarbejdspartnere og unge i en **lanceringskonference** for EN UNG POLITIK. Her blev tankerne bag ungepolitikken præsenteret, og der blev arbejdet intenst med de fem pejlemærker i workshops i løbet af dagen. Formålet var at inspirere deltagerne til at tage hul på arbejdet med at omsætte EN UNG POLITIK til konkret virkelighed for kommunens unge. Resultaterne og perspektiverne fra dagen er siden blevet indarbejdet i arbejdet med EN UNG POLITIK.

Gentofte Kommune inviterer jævnligt til **netværksarrangementer**, der sætter fokus på de fem pejlemærker i EN UNG POLITIK. Arrangementerne kalder vi Netværk om EN UNG POLITIK, og alle aktører i Gentofte er meget velkomne – både unge, forældre, fagfolk, frivillige, politikere og andre interessenter. Siden vedtagelsen af EN UNG POLITIK i maj 2016 er der gennemført netværksarrangementer om digital dannelse, ensomhed, alle i tale, præstationspres i ungelivet samt "Når ungelivet bliver svært" og en introduktion til **headspace Gentofte**. Fremadrettet er det ambitionen at gennemføre ca. seks netværksarrangementer årligt. Kommende emner for netværksarrangementer er digital dannelse og FRI FREMTID.

I foråret blev der oprettet et korps af **ambassadører** for EN UNG POLITIK. Ambassadørkorpset består af medarbejdere, der arbejder i forskellige dele af ungeindsatsen i Gentofte Kommune, og som har lyst til at gøre en ekstra forskel i arbejdet med EN UNG POLITIK. Korpset mødes til livlig dialog og sparring ca. hver anden måned, og ind imellem møderne gennemfører ambassadørerne små og store konkrete prøvehandling, arrangementer og aktiviteter med

afsæt i de fem pejlemærker i EN UNG POLITIK. Fokus er såvel på udbredelsen af politikken budskaber til øvrige dele af organisationen, men i høj grad også på at arbejde deltagerorienteret i forhold til unge.

Som det fremgår af ovenstående, kører der to sideløbende strategier for at udmønte EN UNG POLITIK. Dels finder en række konkrete indsatser sted, som er prioriteret fra centralt hold, men derudover er strategien, at de mange aktører i ungeindsatsen mobiliseres og inspireres til at skabe de forandringer i ungelivet, som er udstukket af EN UNG POLITIK.

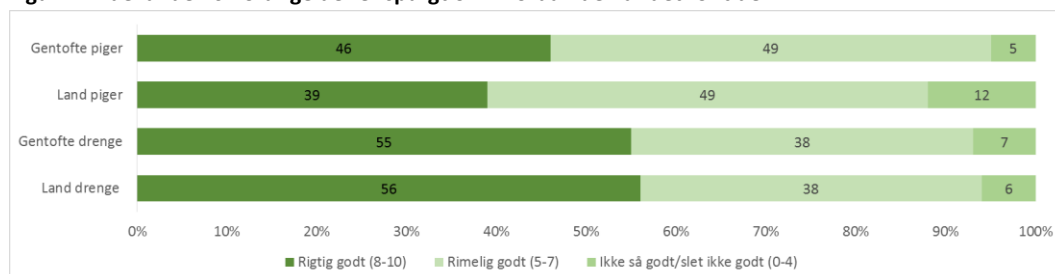
UNGES TRIVSEL

De fleste unge i Gentofte trives godt. Men trods det, at flertallet af de unge trives, er der unge, som på forskellig vis befinder sig i enten midlertidige eller mere længerevarende, udsatte positioner eller som er i risiko for at havne i udsatte positioner.

”Ungdomsprofil 2016 for Gentofte Kommune” blev udarbejdet i 2015/16 og var et vigtigt faktuel afsæt for udviklingen af Gentofte Kommunes ungepolitik. Ungdomsprofilen viste, at de fleste unge i Gentofte trives, men pegede også på, at unges trivsel til tider er under pres. Det bliver mest synligt i oplevelsen af forskellige former for smerte og ubehag, som over halvdelen af alle unge i undersøgelsen, hyppigst unge kvinder, har oplevet indenfor den sidste måned.

På spørgsmålet ”hvordan har det du det for tiden?” svarede 46% af de 16-19-årige unge piger, som deltog i en af de spørgeskemaundersøgelser, som indgik i ”Ungdomsprofil 2016”, at de har det rigtig godt. Det er lidt flere end piger på landsplan. 49% af pigerne i Gentofte svarer, at de har det rimelig godt, hvilket er det samme som på landsplan. Blandt de 16-19-årige Gentofte drenge svarer 5%, at de har det rigtig godt for tiden, hvilket svarer til tal på landsplan. 5% af pigerne og 7% af drengene blandt de 16-19-årige i Gentofte har det ikke så godt eller slet ikke så godt. Der er en signifikant forskel mellem, hvordan henholdsvis unge piger/kvinder og unge drenge/mænd i Gentofte Kommune svarer i forhold til, hvordan de har det for tiden:

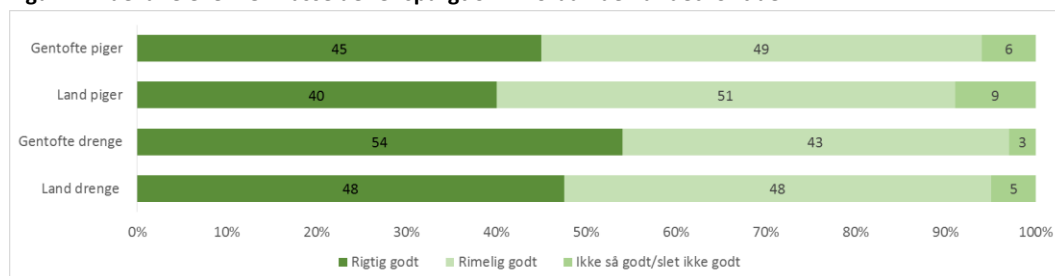
Figur 1 Andel af de 16-19-årige der er spurgt om hvordan de har det for tiden

Kilde: ”Ungdomsprofil 2016”

94% af pigerne og 97% af drengene i Gentofte har det enten rigtig godt eller rimelig godt for tiden. Flere drenge end piger i 8. klasse i Gentofte synes, at de har det rigtig godt for tiden.

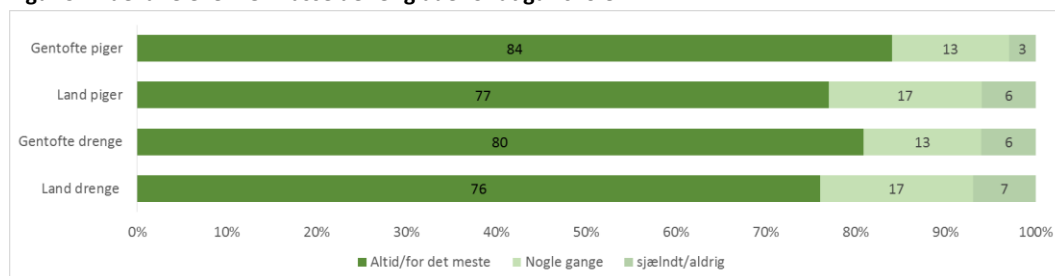
Figur 2 Andel af elever i 8. klasse der er spurgt om hvordan de har det for tiden

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse af elever i 8. klasse, Skolesundhed.dk

De fleste unge på 8. klassetrin i Gentofte angiver, at de er glade for at gå i skole. Således svarer 84% af pigerne og 80% af drengene i 8. klasse, at de altid eller for det meste er glade for at gå i skole. Ligesom på landsplan er drenge og piger lige glade for at gå i skole, dog er der en tendens til, at pigerne er lidt mere glade for at gå i skole i Gentofte end på landsplan.

Figur 3 Andel af elever i 8. klasse der er glade for at gå i skole

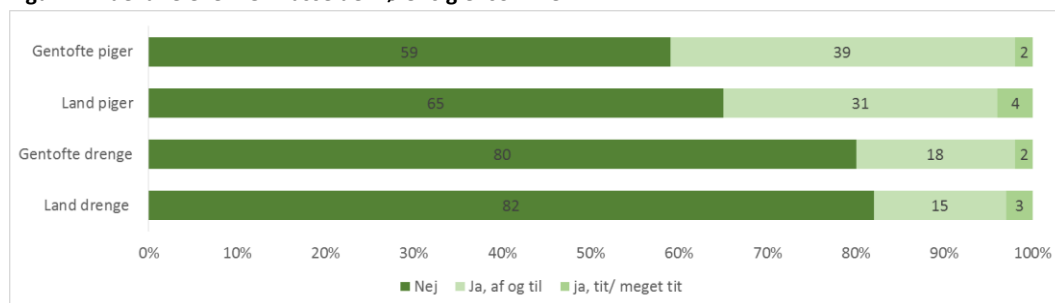
Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Som "Ungdomsprofil 2016" også viste, og som man kan læse mere om i afsnittet om pejlemærket STÅ STÆRKT, lever de fleste unge i Gentofte et travlt ungeliv, og mange unge i Gentofte oplever, at det er et stort forventningspres, som både handler om, hvordan man skal præstere, og hvordan man skal se ud og være.

Ifølge Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse i 2017 oplever 7% af pigerne og 10% af drengene i Gentofte, at de er blevet mobbet enten et par gange eller månedligt.

Data peger på, at det kun er relativt få unge i Gentofte, som føler sig hårdt ramt af ensomhed, men omvendt er det vigtigt at være opmærksomme på, at der er unge i Gentofte, som er hårdt ramt af ensomhed. 2% af pigerne og drengene i 8.klasse i Gentofte, svarer, at de meget tit eller tit føler sig ensomme. Det svarer til syv piger og syv drenge i 8.årgang på skolerne i kommunen.

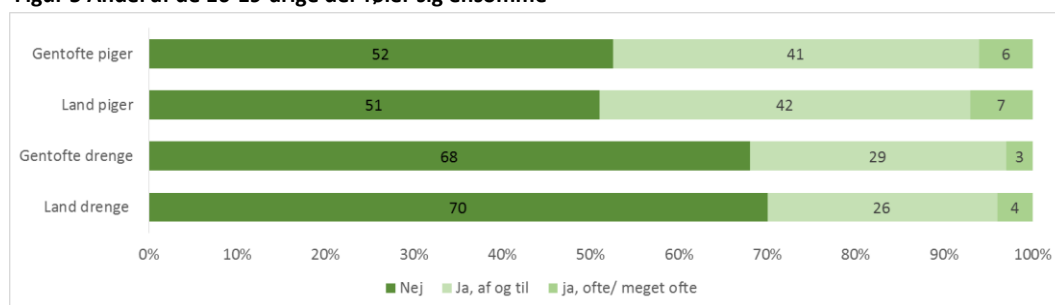
Figur 4 Andel af elever i 8. klasse der føler sig ensomme

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Blandt de 16-19-årige piger i Gentofte føler 6% sig ensomme tit eller meget tit, mens 3% af drengene gør det. Der er således en højere andel af pigerne blandt de 16-19-årige, som føler sig ensomme, end blandt pigerne i 8. klasse.

Figur 5 Andel af de 16-19-årige der føler sig ensomme

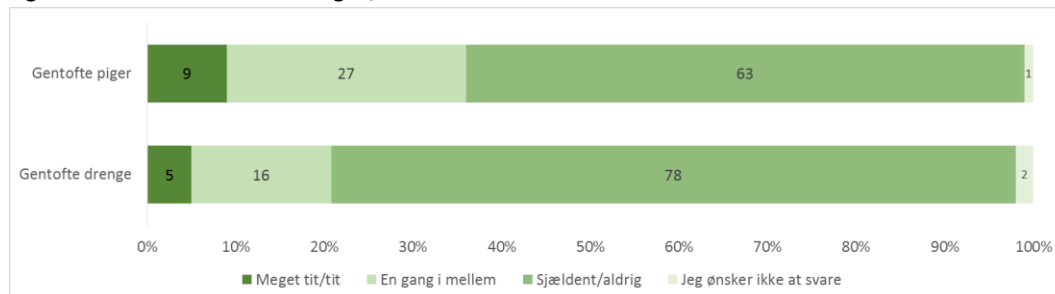

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

De unge, der deltog i opgaveudvalget lagde vægt, at man som ung godt kan være ensom, selvom man ikke er alene, ligesom man også kan være ensom i digital forstand.

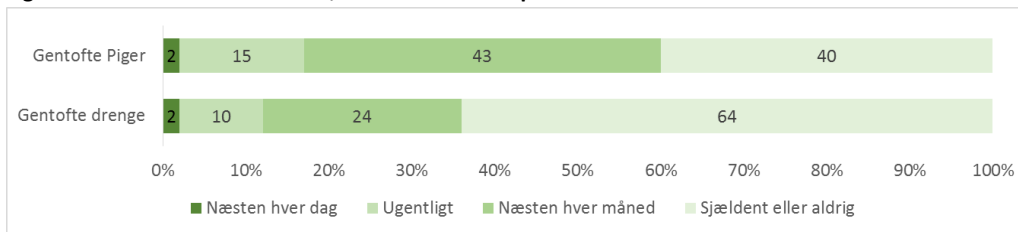
Fysiske symptomer såsom ondt i hovedet og i maven kan være mulige reaktioner på, at mange unge føler sig under pres. Ifølge Sundhedsplejens undersøgelse i 2017 har 17% af pigerne og 12% af drengene i 8. klasse dagligt eller ugentligt mavepine, og 60% af pigerne og 37% af drengene i 8. klasse angiver, at de næsten hver måned har mavepine. Den Nationale Trivselsmåling i 2017 viser et lidt mindre kritisk billede for udskoling, her angiver 9% af pigerne og 5% af drengene, at de meget tit eller tit har ondt i maven og knap en tredjedel af pigerne har ondt i maven en gang imellem. Den højere andel af piger end drenge, der har ondt i maven meget tit eller en gang i mellem kan skyldes pigernes menstruation.

Figur 6 Andel af elever i udskoling, der har ondt i maven

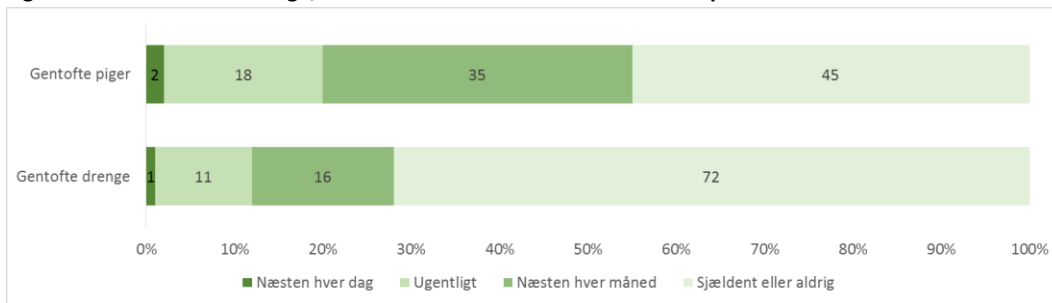
Kilde: Den Nationale Trivselsmåling 2017

Figur 7 Andel af elever i 8. klasse, der har haft mavepine

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk, 2017

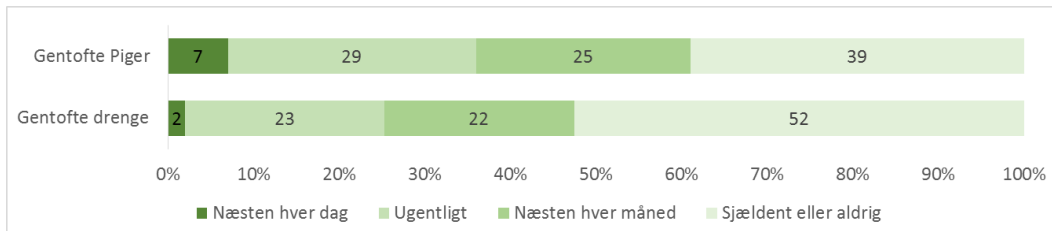
Figur 8 Andel af de 16-19-årige, der inden for 6 måneder har haft mavepine

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

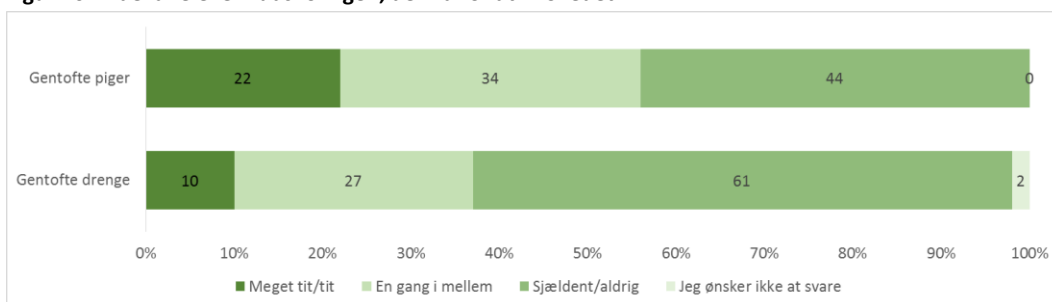
22% af pigerne i udskolingen har meget tit eller tit ondt i hovedet og 10% af drengene i udskolingen har tit eller meget tit ondt i hovedet (Figur 10). Der ses en signifikant forskel mellem pigerne og drengene. Blandt 8. klasse-eleverne i Gentofte har 7% af pigerne og 2% af drengene ondt i hovedet dagligt jf. figur 8, og blandt de 16-19-årige piger har 7% ondt i hovedet dagligt, mens 4% af drengene i Gentofte har ondt i hovedet dagligt, jf. Figur 11.

Figur 9 Andel af elever i 8. klasse, der har ondt i hovedet

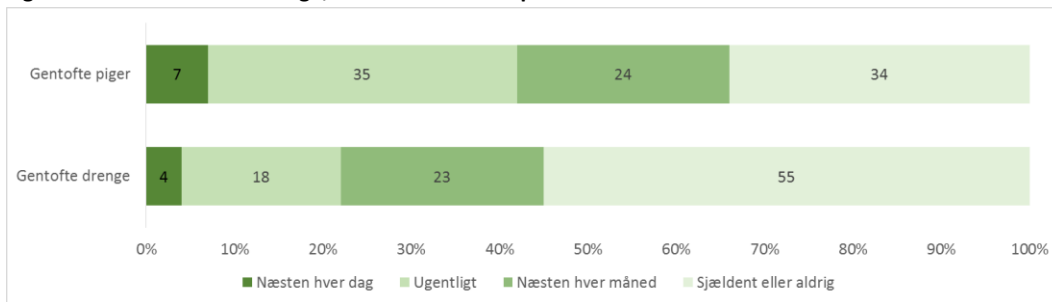
Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk, 2017

Figur 10 Andel af elever i udskolingen, der har ondt i hovedet

Kilde: Den Nationale Trivselsmåling 2017

Figur 11 Andel af de 16-19-årige, der har haft hovedpine inden for 6 måneder

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

STÅ STÆRKT

Unge skal gives modet til at definere sig selv, udvikle egen identitet og egne ambitioner.

Pejlemærket STÅ STÆRKT bidrager til følgende politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK:

- Unge kan mestre eget liv
- Unge kan håndtere tvivl og forventningspres

SRP-café i Musikbunkenen

HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

”Ungdomsprofil 2016 for Gentofte Kommune” viser, at de fleste unge i Gentofte lever et travlt ungeliv og oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. Der er et stort forventningspres i forhold til, hvordan man skal se ud, hvordan man skal være, og hvad man skal præstere. De unge i Gentofte er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre mange unge, især kvinder, der har fysiske symptomer på at være under pres. De unge lader i det hele taget til at bruge meget energi på at bevare en kontrol over deres liv. Center for Ungdomsforskning omtalte ved præsentation af ”Ungdomsprofil 2016 for Gentofte Kommune”, at der fremkom mange ”grænsefortællinger” i de gennemførte interviews. Med grænsefortællinger menes beskrivelser af ungeliv, som bevæger sig på en knivsæg mellem kontrol og kaos – eksempelvis unge, som er meget bevidste om *ikke* at have – eller ligne én, der har – en anorektisk lidelse, men som benytter sig af samme kontrol- og forsvarsmekanismer, som karakteriserer en selvskadende adfærd.

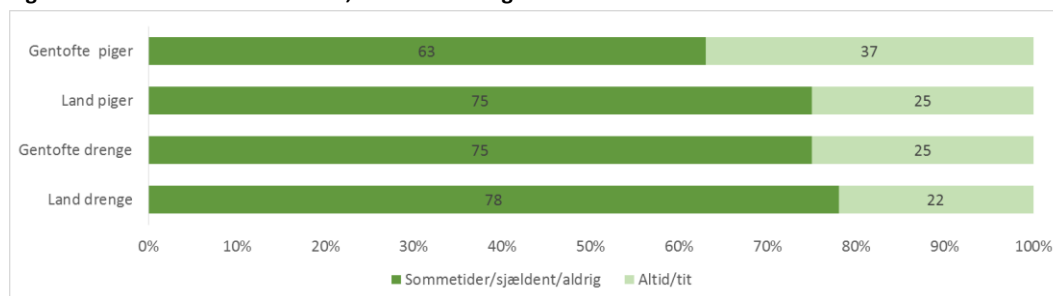
Data fra ”Ungdomsprofil 2016”, der blev foretaget som spørgeskemaundersøgelse blandt unge i Gentofte i alderen 16-19 år (gennemført i 2015) og Sundhedsplejens spørgeskemaundersøgelse i 8. klasse for Skolesundhed.dk (gennemført i 2017) viser samstemmende, at:

- Lidt flere unge i Gentofte end på landsplan svarer ”ja, tit” eller ”ja, altid” til spørgsmålet: ”Synes du, at du har for meget at se til?”.
- Flere piger end drenge synes, at de har for meget at se til. Der er dog ingen signifikant forskel mellem de to køn.

I 8. klasse svarer 37% af pigerne, at de altid eller tit har for meget at se til, hvor det er 25% på landsplan. Her ses en signifikant forskel mellem Gentofte og landsplan. Blandt drengene i 8. klasse ses ikke samme forskel, da 25% i Gentofte og 22% på landsplan svarer, at de altid eller tit har for meget at se til.

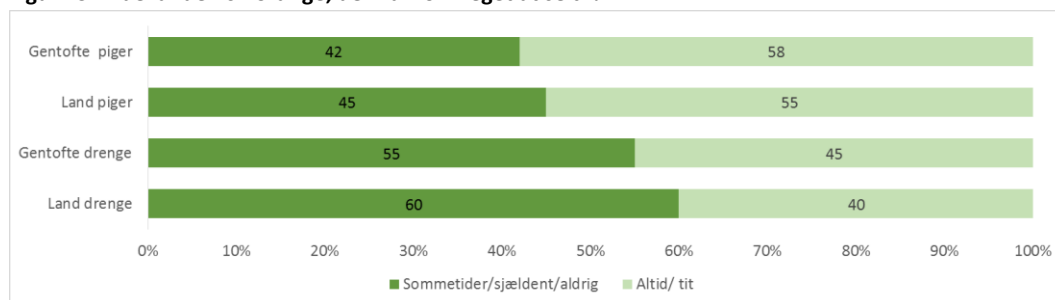
Undersøgelserne viser også, at oplevelsen af at have for meget at se til fylder en del mere for unge i ungdomsuddannelsesalderen end for unge i udskolingsalderen. Det gælder både i Gentofte og i resten af landet.

Figur 12 Andel af elever i 8. klasse, der har for meget at se til?

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Figur 13 Andel af de 16-19-årige, der har for meget at se til?

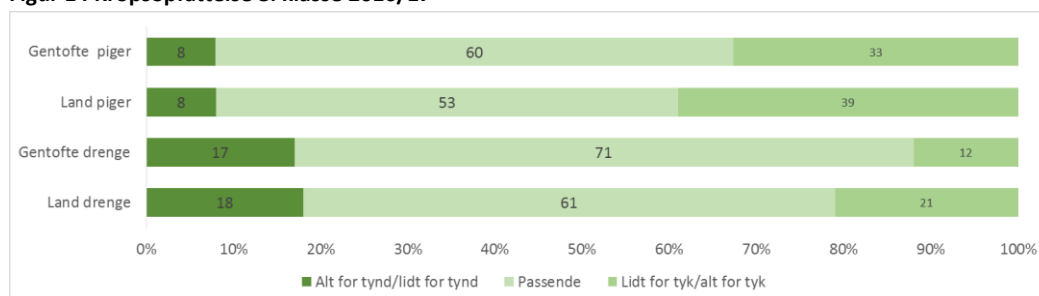

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

Data om de unges kropsofattelse viser, at der er signifikant flere piger end drenge, der mener, at deres vægt ikke er passende. 33% af pigerne og 12% af drengene i 8. klasse i Gentsø mener, at de er lidt eller alt for tykke. 8% af pigerne og 17% af drengene mener, at de er lidt for tynde eller alt for tynde. I forhold til landsgennemsnittet på samme område er de unge i 8. klasse i Gentsø lidt mere kritiske overfor egen vægt.

Når vi kigger på de 16-19-årige i Gentsø, er pigerne signifikant mere tilfredse med deres vægt end drengene, men her er Gentsøes unge til gengæld lidt mere tilfredse med deres vægt end på landsplan (dog ikke signifikant). I "Ungdomsprofil 2016" beskrives det som et bekymringspunkt, at en del unge ser spisevaner og kroppen som en markør for at vise omgivelserne, at man har kontrol – hvad en ung mand i undersøgelsen beskriver som "strategisk bulimi". Det skal her nævnes, at Gentsøes unge har et lavere BMI end i resten af landet, et BMI i Gentsø på 21,6 mod 23,1 på landsplan.¹ Da normalområdet i følge sundhedsstyrelsen (2013) spænder mellem et BMI på 18,5 og 24,9, må 21,6 dog antages at være et "fornuftigt" BMI.

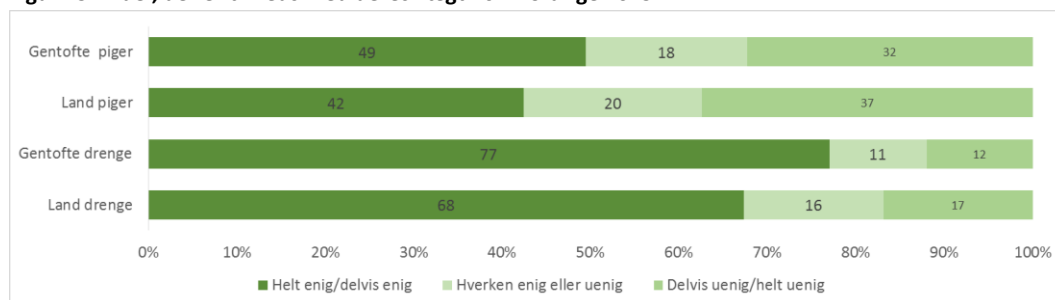
Figur 14 Kropsofattelse 8. klasse 2016/17

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse, Skolesundhed.dk 2017

¹ Pedersen, M. U.; Frederiksen, K. S. & Pedersen, M. M. (2015): Unge trivsel og brug af rusmidler i Gentsø Kommune. Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

Figur 15 Andel, der er tilfreds med deres vægt 16 – 19-årige 2015

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

Pejlemærket STÅ STÆRKT kan desuden knyttes til data om unges oplevelse af, at deres eller andres grænser bliver overholdt (se data under pejlemærket FORSKELLIGE SAMMEN), om de unge har en fortrolig voksen at snakke med (se data under pejlemærket INGEN ALENE) samt om de unge tør sige, hvad de mener (se data under pejlemærket ALLE I TALE).

HVORDAN ARBEJDES DER MED DETTE PEJLEMÆRKE?

Programledelsen for EN UNG POLITIK har valgt at prioritere, at der med afsæt i pejlemærket STÅ STÆRKT skal gennemføres en særlig indsats med fokus på præstationspres i ungelivet. Et konkret skridt var afholdelsen af et **netværksarrangement om præstationspres** den 26. september. Pointer fra arrangementet var, at de unge oplever en forventningsekspllosion på alle parametre – fra karakterer til krop, hvor en præstationsorienteret kultur og et ambitiøst fritidsliv, som foregår på mange arenaer, kan have mulige konsekvenser som stress og uddannelsesudmattelse. I Gentofte ser vi desuden blandt de unge et pres for at opretholde den livsstil/levestandard, som forældregenerationen har opnået. De ved, hvad det kræver at have mulighed for at flytte tilbage til kommunen engang, hvilket de tydeligt gav udtryk for i "Ungdomsprofil 2016". Når perfektion, usikkerhed og øgede krav på denne måde mødes, kan det medføre øget sårbarhed.

Ifølge Center for Ungdomsforskning er det store fokus på, om man er i stand til at levere de nødvendige resultater, en relativt ny tendens. I dag er unge blevet langt mere fokuserede på at finde ud af, hvad der bliver forventet af dem – og hvordan de lever op til forventningerne – end tidligere. Unge skal helst performe godt på alle arenaer, og grænsen for at være med eller ikke være med bliver trukket hårdt op. Det er stressende, og det kræver en enorm psykisk styrke og robusthed at kunne følge med. Dette gælder mange unge uanset deres vilkår og forudsætninger for at trives i øvrigt. Præstationskulturen kommer, som understregede, både

Center for Ungdomsforskning anbefaler, at der arbejdes med præstationspres på flere niveauer samtidigt. Præstationspres og stress kan og skal ikke reduceres til et individuelt problem, men skal løses ved en koordineret indsats på såvel individuelt (individuel støtte og opbakning), kulturelt (eks. normer og praksis i familien og på uddannelsesinstitutioner), strukturelt/institutionelt (eks. stress-kurser, karakterfrihed...) samt politisk niveau samtidigt. Eksempelvis kan individuel støtte til en elev på et gymnasium følges op af forældrekurser, hvor der arbejdes med normer og praksis i familien, der kan arbejdes med karakterfrihed, og endelig anbefaler Center for Ungdomsforskning, at emnet ligeledes behandles politisk.

"Ungdomsprofil 2016" påpeger, at præstationskulturen både kommer udefra (medier, lovgivning, forældre...) og indefra, som et internaliseret pres samt, at Gentofte har nogle særlige udfordringer, når det handler om præstationspres. Til gengæld har kommunen også særlige ressourcer at trække på, på såvel individuelt, kulturelt,

strukturelt som politisk niveau. Et godt samarbejde med relevante institutioner og politisk opbakning er vigtige præmisser for at kunne støtte unge i ikke blot at håndtere, men også lave et opgør med præstationskulturen.

FORSKELLIGE SAMMEN

Unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret.

Pejlemærket FORSKELLIGE SAMMEN bidrager til følgende politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK:

- *Unge deltager i flere og bedre fællesskaber med plads til forskellighed*
- *Unge udviser god og respektfuld adfærd i fysiske og virtuelle fællesskaber*

Velkomstfest for nyankomne flygtninge i Gentofte arrangeret af unge frivillige

HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

Gode fællesskaber og nære relationer er helt afgørende for et godt ungeliv og som afsæt for et godt voksenliv. De unge i Gentofte har generelt mange venner, og de fleste føler sig som en del af et fællesskab. Desuden har den målrettede indsats mod mobning tilsyneladende virket efter hensigten. Ifølge trivselsmålingen fra 2017, Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, og "Ungdomsprofil 2016" føler det store flertal sig således accepteret og som en del af fællesskabet. Blandt eleverne i 8. klasse oplever 91% af pigerne og 94% af drengene, at de er med i fællesskabet i klassen, og blandt de 16-19-årige oplever 91% af pigerne og 94% af drengene, at de er med i det sociale

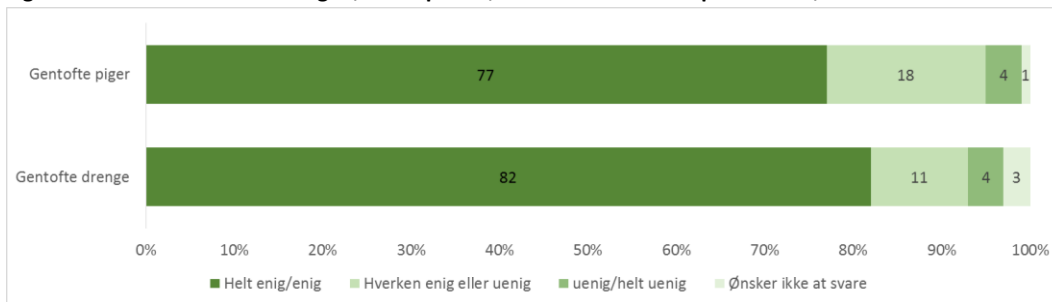
fællesskab på deres skole/uddannelse. Dette er lidt over landsgennemsnittet. Blandt eleverne i udskolingen angiver 77% af pigerne og 82% af drengene, at de oplever, at andre elever accepterer dem, som de er.

Men ikke desto mindre findes der en gruppe unge i Gentofte, som er ensomme og føler sig uden for fællesskabet, ligesom der er unge, der føler sig ensomme, selv når de ikke er alene. Ensomhed fylder ikke meget i numerisk forstand, men har stor betydning for den enkelte. Den gruppe, som angiver ensomhed som en udfordring, kan således følges i "Ungdomsprofil 2016", og det kan konstateres, at den samme gruppe slår ud på en række andre parametre for mistrivsel, eksempelvis dårlig fysisk sundhed.

Det samme forhold gør sig gældende for unge, der udsættes for mobning. Denne gruppe kommer i tale i rapporten "Når ungelivet bliver svært" fra 2017, som er baseret på 12 dybdegående interviews med unge i Gentofte i alderen 15-26 år, der befinder sig i udsatte positioner eller i risiko herfor. De unge beskriver velfungerende sociale relationer som essentielt for at trives som ung, mens mistrivsel kobles sammen med problemer i hjemmet, mobning og "udenforskab" (begreb fra rapporten) samt mangel på jævnaldrende og voksne at snakke med. En større andel af undersøgelsens unge fortæller om en tid i grundskolen med mobning og flere skoleskift, hvor oplevelsen er, at der har været ringe opmærksomhed på mobningen, og at problemerne er blevet behandlet overfladisk. Derfor ligger det de unge på sinde, at det skrives frem som en pointe i rapporten, at der, i højere grad end i dag, bør sættes ind med et tidligt fokus på forebyggelse og bekæmpelse af mobning. Det er på denne baggrund essentielt, at der fortsat arbejdes målrettet på at minimere og afhjælpe mobning i grundskolen og andre arenaer, hvor unge mødes.

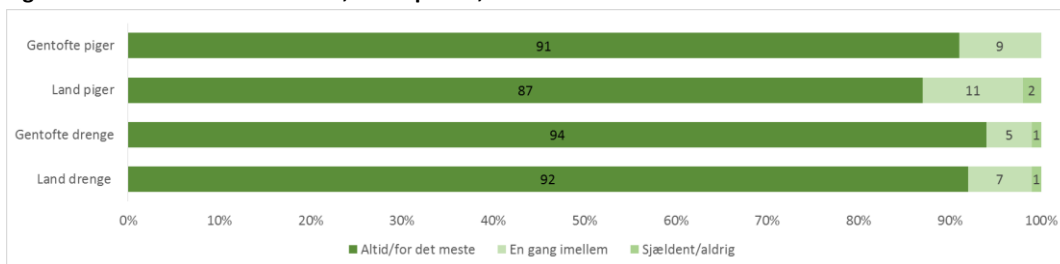
En arena, hvor unge kan møde gode fællesskaber samt ikke mindst kompetente voksne, som kan hjælpe dem ind i disse fællesskaber, er aftenklubberne, som henvender sig til de 13-18-årige. "Analyse af unges frie tid" viste, at klubberne for brugerne er helt afgørende for deres trivsel. Samtidig viste analysen, at kendskabet til klubberne, og til hvad klubberne kan tilbyde unge, er meget lavt. Derudover har ikke-brugerne nogle meget negative konnotationer forbundet med ungdomsklubberne. Medlemstallet i ungdomsklubberne har været støt faldende over en længere årrække. Samtidig angiver 20% af de adspurgte udskolingslever, at de hverken går til fritidsaktiviteter eller har et fritidsjob, hvilket må give anledning til at undersøge, hvorvidt nogle af disse unge har brug for de tilbud og aktiviteter, som udbydes under "unges frie tid". Deltagelsesperspektivet er centralt i arbejdet, idet de unge giver udtryk for, at de ønsker med- og selvbestemmelse, samtidig med, at medarbejderne i ungdomsklubberne udtrykker, at de har brug for at udvikle kompetencer til dette. Disse elementer vil være i fokus i det igangværende udviklingsarbejde med "unges frie tid".

Figur 16 Andel elever i udskolingen, som oplever, at andre elever accepterer dem, som de er

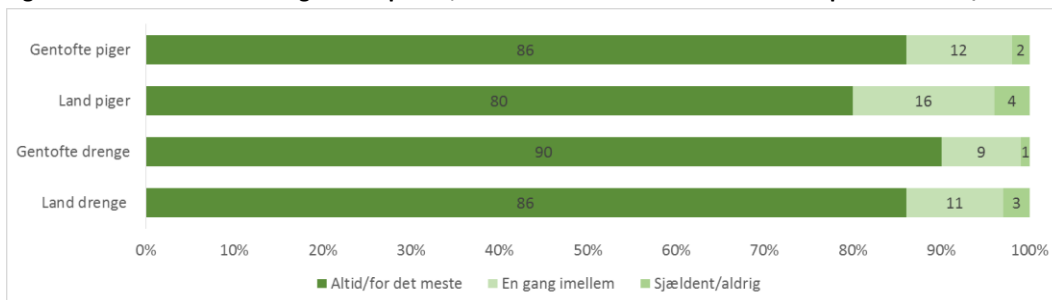
Kilde: Den Nationale Trivselsmåling 2017

Figur 17 Andel af elever i 8. klasse, som oplever, at de er med i fællesskabet i klassen

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

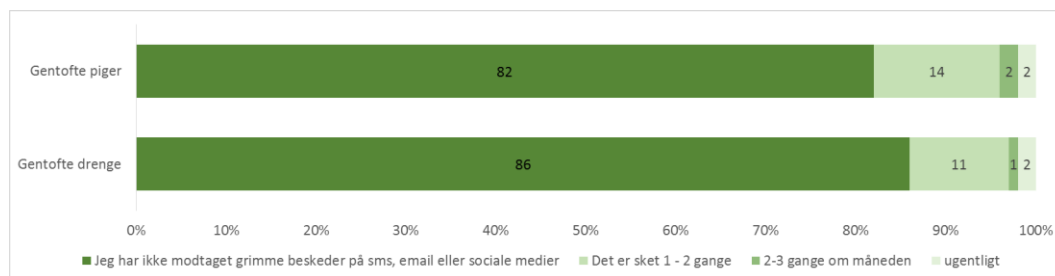
Figur 18 Andel af de 16-19-årige som oplever, at de er med i det sociale fællesskab på deres skole/uddannelse

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

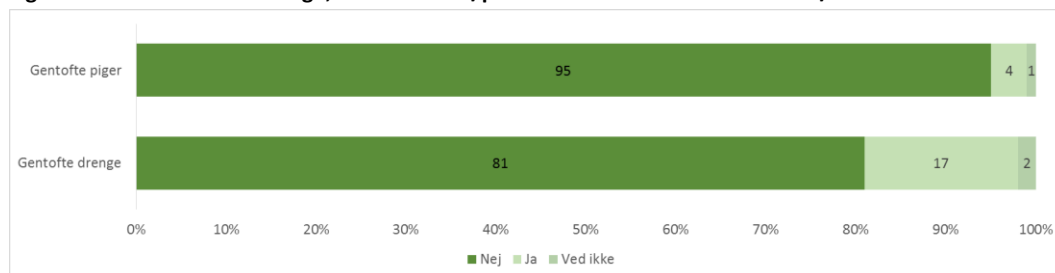
De sociale medier er en vigtig arena i de unges sociale liv. En arena, som kan give adgang til gode og givende fællesskaber, men hvor der også forekommer social eksklusion, overskridelser af grænser og mobning. Sundhedsplejens undersøgelse viser, at 18% af pigerne og 14% af drengene har oplevet at modtage grimme beskeder på sms, e-mail eller de sociale medier, og "Ungdomsprofil 2016" viste, at 11% blandt de adspurgte 16-19-årige piger og 17% af de adspurgte drenge har oplevet, at et foto af dem med seksuelt indhold er blevet delt. Set i dette lys er det ikke overraskende, at unge i Gentofte efterspørger hjælp til at fremme god og respektfuld adfærd på de sociale medier og til at håndtere andres grænseoverskridende adfærd, når der er behov for det.

Figur 19 Andel af elever i 8. klasse, der har modtaget grimme beskeder på sms, e-mail eller de sociale medier

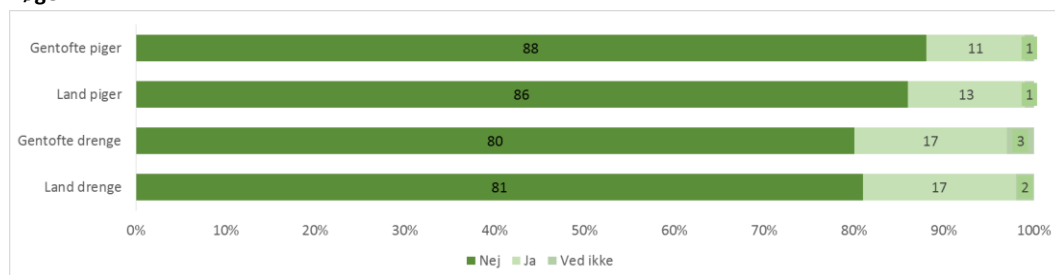
Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Figur 20 Andel af de 16-19-årige, der har sendt/postet et seksuelt billede af andre/video

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

Figur 21 Andel af de 16-19-årige der har oplevet at andre har sendt/postet et seksuelt billede/video af dem, fx i undertøj eller nøgen

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

HVORDAN ARBEJDES DER MED DETTE PEJLEMÆRKE?

I forlængelse af en politisk beslutning om at prioritere udviklingen af tilbud i unges frie tid (Gentofteplan 2017) blev der i foråret gennemført en større **"Analyse af unges frie tid"**, bestående af et survey blandt udskolings elever i kommunen, interviews med medarbejdere og unge samt observationsstudier i ungdomsklubber og Musikbunker. Næste skridt er at skitsere den fremtidige udvikling for tilbud og aktiviteter under Ungekultur og Ung Fritid, hvad angår kendskab og kommunikation, tilbuddet som helhed samt etableringen af en ny Ungelounge.

Kompetenceudvikling af medarbejderne i forhold til deltagersperspektivet og i forhold til kommunikation er centralt, og der arbejdes med at tilbyde kompetenceudvikling på diplomniveau i regi af 4K-samarbejdet. Forventet opstart er i marts 2018. Uddannelsen vil blive en blanding af oplæg, sidemandsoplæring mellem kommunerne samt fælles workshops. Udgangspunktet vil i første omgang være på klubbepædagogernes hverdagspraksis, idet dette for alle fire kommuners vedkommende er blevet efterspurgt.

Med afsæt i pejlemærket **FORSKELLIGE SAMMEN** – og også affødt af konkrete begivenheder, hvor unge i Gentofte har været involveret i eller udsat for krænkende eller ligefrem ulovlig adfærd på digitale medier – er der siden vedtagelsen

af EN UNG POLITIK blevet gennemført tre særlige **indsatser med fokus på unges omgang med hinanden på digitale medier**. I efteråret 2016 gennemførtes et fuldt booket undervisningsforløb om digital dannelse med deltagelse af 13 klasser på 7. og 8. klassestrin fra forskellige skoler i kommunen. Forløbet bestod af før-undervisning, en teaterforestilling og efter-undervisning, ligesom elevernes forældre blev tilbudt en aftenforestilling. Undervisningsforløbet var sammensat af Filiorum, mens forestillingen var skabt af Teateriet Apropos i samarbejde med Center for Digital Pædagogik. Forløbet fik gode anmeldelser fra både elever, lærere og forældre – ikke mindst for på en virkningsfuld måde at sætte gang i vigtige refleksioner hos de unge om adfærd på sociale medier.

I januar 2017 gennemførtes en **temaeftermiddag om digital dannelse og digital forebyggelse**. Målgruppen var fagprofessionelle, som arbejder med unge i Gentofte, dvs. ansatte fra skoler, klubber, ungdomsuddannelser mv.

Endelig har Gentofte Kommune i 2017 uddannet et korps af unge, der skal lære andre unge om god trivsel og opførsel på de digitale medier. **Ungekorps** består af cirka 20 unge fra henholdsvis Gammel Hellerup Gymnasium, Ordrup Gymnasium og Gentofte HF, som er uddannet til at oplyse og skabe debat om digital trivsel, dannelse og unges udfordringer omkring brug af de sociale medier. Ungekorpsen har inden sommerferien været på besøg i de fleste 8. klasser på skolerne i Gentofte.

Responserne på besøgene har været positiv. Ungekorpsen fortæller, at elever var interesserede og deltog ivrigt. Ungekorpsen har med deres aktiviteter plantet et frø, men deltagelse og engagement er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt for at skabe en mærkbar effekt. Det vil derfor være vigtigt, at skolerne fastholder fokus på emnet for at få frøet til at spire og sikre forankring af de unges kompetencer til at kunne begå sig digitalt med viden om sikkerhed, konsekvens for egen handling og respekt for deres medmennesker.

Ungekorpsen genoptager arbejdet i efteråret 2017, hvis de unge i korpsen stadig har tid og lyst til at være med. Projektet gennemføres af Gentofte Kommune i tæt samarbejde med Ordrup Gymnasium, Gl. Hellerup Gymnasium og Gentofte HF, og uddannelsen som digital ungeambassadør er gennemført i samarbejde med Center for Digital Dannelse og Læringskompagniet.

Det digitale ungekorps er et pilotprojekt, som afsluttes og evalueres ultimo 2017. Med afsæt i denne evaluering og erfaringer fra arbejdet med digital dannelse i Gentofte i øvrigt vil der blive taget stilling til, hvordan Gentofte Kommunes indsats for digital trivsel og dannelse rettet mod unge skal fortsætte.

ALLE I TALE

Unge skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed.

Pejlemærket ALLE I TALE bidrager til følgende politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK:

- *Unge engagerer sig og oplever, at de bliver lyttet til og gør en forskel*

Ayesha holder åbningstale til Velkomstfesten for nyankomne flygtninge i Gentofte

HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

Pejlemærket ALLE I TALE er på mange måder grundlaget for den samlede EN UNG POLITIK – og i virkeligheden for den fremtidige ungeindsats i Gentofte Kommune. Politikken er i sig selv et markant eksempel på, at unge skal lyttes til og opleve, at de kan gøre en forskel for sig selv og for fællesskabet. De skal være med til at træffe beslutninger i alle forhold, der vedrører dem, og de skal engageres i samarbejde, der er baseret på tillid, ærlighed og tydelighed, som pejlemærket beskriver. Det er et meget ambitiøst mål, at unge skal involveres i alle beslutninger, som vedrører dem.

Danske unge er generelt meget politisk engagerede, men ofte på andre og nye måder end de konventionelle. Eksempelvis viser undersøgelser fra Center for Ungdomsforskning, at unge engagerer sig i enkeltsager eller i større,

globale bevægelser. De er meget vidende om demokratiske processer, hvilket en undersøgelse fra Dansk Ungdoms Fællesråd² viste i 2013. Danske unge er, sammen med finske unge, dem, der ved mest om demokratiske processer. Samtidig er den politiske selvtillid blandt danske unge ikke høj, men placerer sig præcis i midten af undersøgelsens samlede indeks. Med politisk selvtillid henvises til unges tro på, at deres holdninger og meninger har vægt, og at de ved nok til, at de kan blande sig i en politisk debat. Med andre ord står selvtilliden ikke mål med de danske unges imponerende, demokratiske kompetencer.

De unge i Gentofte blev i forbindelse med arbejdet med EN UNG POLITIK spurgt til deres oplevelse af at have indflydelse. Mange udtaler i denne forbindelse, at oplevelsen af at have indflydelse på eget liv er afgørende. Fortællinger fra de unge viser gode eksempler på reel inddragelse af de unge – eksempelvis en underviser, der inddrog eleverne i, hvad der skulle ske i undervisningen, hvilke forventninger, de havde, og om der var særlige emner, de ville fokusere særligt på. Gentofte Streetfestival nævnes som et andet godt eksempel. Her er unge selv arrangører med opbakning fra kommunale medarbejdere. Desværre er der også eksempler på det modsatte, ikke mindst gentagne fortællinger fra unge, som oplever, at det ikke nytter at deltage i skolernes elevråd, fordi skolebestyrelsen og skoleledelsen ikke lytter.

En central, negativ oplevelse er, når unge ikke oplever at få respons efter at have involveret sig i en sag eller et emne. De ved ikke, hvad der siden er sket med deres forslag, og de oplever den manglende respons meget negativt. Den slags oplevelser efterlader de unge med et indtryk af, at deres holdninger ikke tæller, og at det ikke nytter noget at engagere sig.

På baggrund af disse fortællinger blev tre værdiord formuleret som en del af EN UNG POLITIK, nemlig at samarbejdet mellem unge og instanser i kommunen skal basere sig på *tillid, tydelighed og ærlighed*. Disse tre begreber bør kendetegne al dialog med og involvering af unge. Samtidig er det vigtigt, at involveringen af unge sker på præmisser, som virker nærværende og meningsfulde for unge. Det er langt fra altid, at konventionelle demokratiske processer lever op til dette. Tilmed nævner unge eksempler på, at vi indimellem kommer til at spilde deres tid og kræfter – og værst af alt spirende engagement – på detaljer og ting, som forekommer dem inderligt ligegyldige.

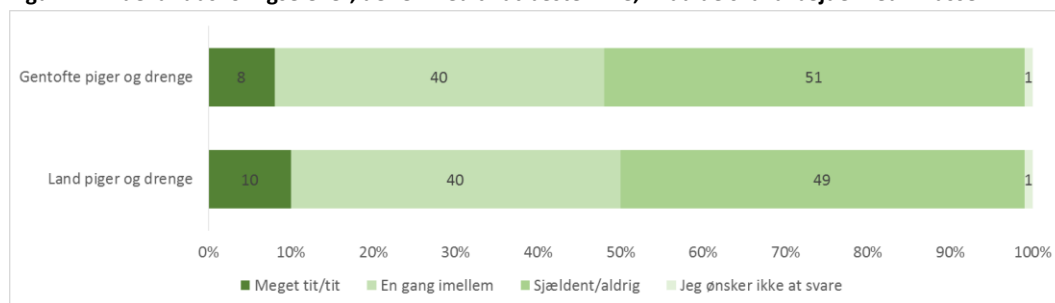
Endelig udtaler mange unge i Gentofte, at de gerne vil engagere sig og involveres, men at mange unge ikke har tilstrækkelig viden om, hvad de har af muligheder for dialog og indflydelse. Interessant nok giver de unge også udtryk for, at unge ikke altid selv ved, hvad de har brug for, og at de bedste løsninger derfor – i hvert fald i nogle sammenhænge – udtænkes i dialog og samspil med voksne. Det skal afslutningsvist nævnes, at ovenstående udtalelser og fortællinger fra unge er en del af udbyttet fra Ungecamp 2015 samt hentet fra udtalelser i interviews, foretaget i forbindelse med arbejdet med EN UNG POLITIK.

I trivselsmålingen fra 2017 angiver 9% af udskolings eleverne, at de meget tit eller tit er med til at bestemme, hvad de skal arbejde med i klassen, og 40% angiver at dette sker en gang imellem. Det er værd at bemærke, at omkring 50% af udskolings eleverne angiver, at de sjældent eller aldrig er med til at bestemme, hvad de skal arbejde med i klassen.

² Se undersøgelsen her:

http://duf.dk/fileadmin/user_upload/DOKUMENTER/DUF_materialer/DUF_Fakta/Demokrati_2013/PUB_2013-10-22_Unges_demokratiske_kompetencer__web_.pdf

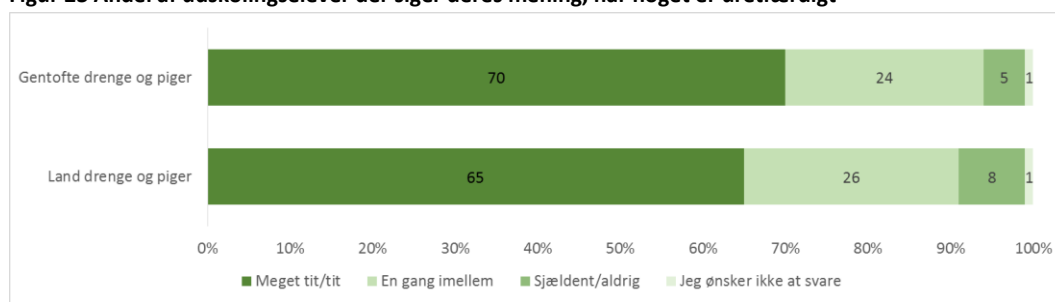
Figur 22 Andel af udskolings elever, der er med til at bestemme, hvad de skal arbejde med i klassen

Kilde: Den Nationale Trivselsmåling 2017

At engagere sig handler også om at kunne og at turde tale og sætte sit aftryk – apropos begrebet ”demokratisk selvtillid”. I udskolingen svarer knap hver fjerde dreng og pige på både landsplan og i Gentofte, at de en gang i mellem siger deres mening, når noget er uretfærdigt. 5% af drenge og piger i Gentofte svarer, at de sjældent eller aldrig siger deres mening, når noget er uretfærdigt, hvilket gælder for 8% på landsplan.

Figur 23 Andel af udskolings elever der siger deres mening, når noget er uretfærdigt

Kilde: Den Nationale Trivselsmåling 2017

HVORDAN ARBEJDES DER MED DETTE PEJLEMÆRKE?

Afsættet for det tværgående ungearbejde er, at det skal udvikles i tæt samarbejde og samskabelse med unge. En række aktiviteter og projekter er iværksat, altid i et samarbejde mellem unge og medarbejdere på ungeområdet. En deltagerorienteret tilgang i form af Roger Harts **deltagelsesstige** danner grundlag for refleksioner og bevidst stilling til, hvordan ungedeltagelsen kan foregå og give mening – såvel for den unge som for organisationen, ligesom ”trafiklyset” (en model for omfanget af unges indflydelse og rammesætning for denne, lånt af ungekulturhuset Kraftverket i København) er et pejlemærke for arbejdet.

Roger Hart, professor i udviklingspsykologi, har udviklet deltagelsesstigen med otte trin. Han skelner mellem stigen tre nederste trin, som beskriver ikke-deltagelsen eller den symbolske deltagelse samt fem trin, som beskriver en stigende grad af ægte deltagelse. Det er en ambition for ungeindsatsen, at Gentofte i enhver proces befinder sig på ét af deltagelsesstigenes fire øverste trin: Tilgangen skal sikre, at alle unge udvikler handlekompetencer og selvværd. Praxis og forskning viser, at de fire øverste trin understøtter udviklingen af handlekompetencer, empowerment og ejerskab hos den unge.

I foråret 2017 blev der gennemført et **netværksarrangement** om pejlemærket ALLE I TALE. Den unge filosof, medstifter af Ungdomsbureauet og medarrangør af Ungdommens Folkemøde, Olav Hesseldahl, indledte arrangementet med et oplæg om unge og demokrati: ”Hvilken rolle spiller de unge i vores demokrati? Drømmer de om at forandre verden? Eller er de så optaget af karakerræs, fremdriftsreform, præstationspres og digital

identitetspleje, at de helt er stoppet med at drømme?” Det blev efterfulgt af debat om, hvad vi kan gøre i Gentofte for at styrke ”den demokratiske muskel” hos de unge i Gentofte.

Demokratiskolen er et årligt tilbagevendende læringsforløb for unge i udkolingen om lokalsamfund og lokaldemokrati. Demokratiskolen er også et samskabelsesprojekt, hvor de unge, der deltager i læringsforløbet, udvikler ideer til at forbedre deres lokalsamfund med afsæt i en udfordring, som kommunen har stillet dem. Årets udfordring tog afsæt i pejlemærket FRI FREMTID og bestod i at komme med ideer til, hvordan unge kan få bedre indsigt i deres mange fremtidsmuligheder i (uddannelses)livet – uden at blive overvældede og føle sig pressede.

Læringsforløbet ”Demokratiskolen” består af fire faser. De unge lærer først om lokaledemokrati og deres lokalsamfund. Derefter udvikler de i grupper ideer til at løse årets udfordring og uddeler undervejs point til hinandens ideer. De ti ideer, der får flest point, går videre til Kampdagen, hvor finalisterne præsenterer deres forslag og til sidst stemmer på det, de mener bør realiseres. Derefter arbejder kommunen og de unge sammen om at realisere forslaget. Årets Kampdag blev afholdt den 6. oktober, og de første spæde skridt til realiseringen er taget. I år deltog 8. årgang fra Hellerup Skole og 9. årgang fra Maglegårdsskolen.

FRI FREMTID

Unge skal vejledes og inspireres til at træffe selvstændige valg om uddannelse og arbejdsliv og gøres bevidste om, at mål og drømme kan ændre sig undervejs.

Pejlemærket FRI FREMTID bidrager til følgende politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK:

- *Unge kan mestre eget liv*
- *Unge kan håndtere tvivl og forventningspres*
- *Unge træffer bevidste valg om uddannelse og arbejdsliv*

Workshop i digital dannelse

HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

Stort set alle unge i Gentofte vælger en almen gymnasial uddannelse (STX) i forlængelse af grundskolen. Under et interview i arbejdet med EN UNG POLITIK, faldt udtrykket, at "stien kan føles meget smal, og jeg er bange for at falde udenfor stien". Det kan være sværere at skille sig ud og vælge en anden vej end STX i en kommune, hvor det markante flertal vælger STX. Det er gentagne gange kommet frem, at unge selv oplever, at de har et ringe kendskab til øvrige ungdomsuddannelser. Samtidig kan det for mange unge føles skræmmende at skulle træffe valg, som forekommer afgørende for ens arbejdsliv mange år frem. Mange unge giver udtryk for, at de har brug for god støtte, hjælp og sparring til at finde deres egen vej. I UU-Nords notat til handlingsplan 2017 peges på, at en del elever, som er vurderet uddannelsesparate (dvs. parate til optagelse på en ungdomsuddannelse) er i tvivl om deres uddannelsesretning. Disse unge modtager ikke yderligere individuel vejledning efter december i 8. klasse, hvilket er en udfordring for kvalificeringen af disse elevers fremtidige uddannelsesvalg.

Forældre spiller en væsentlig rolle som vejledere i forbindelse med de unges uddannelsesvalg. Epinion udarbejdede en analyse om Unges Uddannelsesadfærd for Region Hovedstaden i 2015, hvor 128 forældre ligeledes deltog. En stor del af de deltagende forældre pegede på, at de unge kun sjældent bliver præsenteret for andet en boglige fag i grundskolen, og at de derfor ikke har en reel mulighed for at vide, hvorvidt andre fag interesserer dem. Samtidig efterspørger 32% af forældrene mere viden om de forskellige erhvervsuddannelser, de faglige udfordringer og uddannelsernes fremtidsperspektiv. En del forældre efterspørger desuden, at erhvervslivet i højere grad inddrages i grundskolen, så eleverne allerede her får en bred samfundsforståelse og indblik i de mange mulige karriereveje.³

Grafen nedenfor beskriver, hvor stor en andel af eleverne, som tre måneder efter 9. klasse er i gang med en ungdomsuddannelse (erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse). Flere unge i Gentofte end på landsplan er i gang med en ungdomsuddannelse tre måneder efter 9. klasse.⁴

Figur 24 Andel unge der er i gang med en ungdomsuddannelse tre måneder efter 9. klasse, pr. ungdomsuddannelse, Gentofte og landsplan

Årgang	Gentofte		Landsplan	
	Gymnasialeuddannelser	Erhvervsuddannelser	Gymnasialeuddannelser	Erhvervsuddannelser
2016	59,7%	0,7%	37,2%	6,6%
2015	60,8%	0,7%	34,7%	6,4%
2014	62,2%	1,1%	33,8%	7,3%

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelsesinformationssystem (LIS) 2017

³ Bilag til sag nr. 362 Bestyrelsesmøde i UU-Nord 7. april 2017: UU-Nord Handlingsplansnotat 2017/2019

⁴ Med ungdomsuddannelse menes fuldtidsungdomsuddannelse: gymnasial og erhvervsfaglige uddannelser og STU. Enkelte er i gang med en videregående uddannelse, de tælles med under ungdomsuddannelse. Forberedende aktiviteter eller enkeltfags hf tælles ikke med som en ungdomsuddannelse.

Grafen nedenfor viser andelen af elever, der fastholdes i en ungdomsuddannelse ni måneder efter 9. eller 10. klasse. Mellem 97% og 98% af de unge i Gentofte er fastholdt i en ungdomsuddannelse ni måneder efter, de unge har forladt 9. og 10. klasse.⁵ Andelen af de unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse ni måneder efter afgang fra grundskolen, er højere i Gentofte end på landsplan og har været stabil i de sidste tre år.

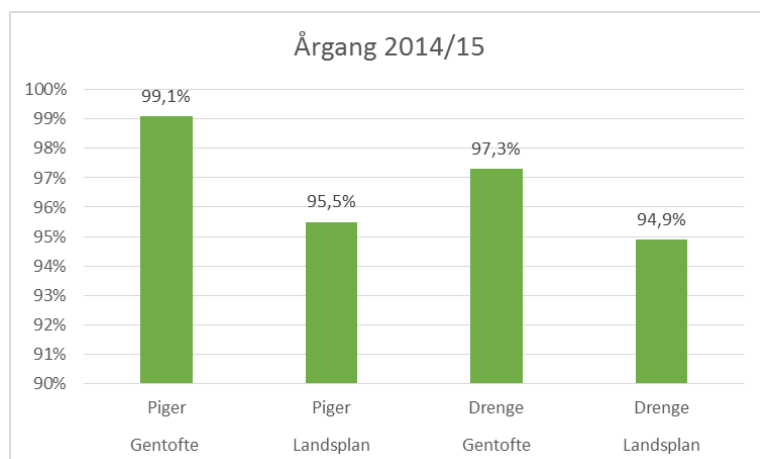
Figur 25 Fastholdelse i ungdomsuddannelse 9. mdr. efter de unge forlader grundskolen, 9. og 10. klasse pr. ungdomsuddannelse, Gentofte og Landsplan

	Gentofte	Landsplan
2014/15	98,2%	95,2%
2013/14	98,1%	93,7%
2012/13	97,0%	94,7%

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelsesinformationssystem (LIS) 2017

Nedenstående graf viser, at der stort set ikke er forskel på andelen af hhv. drenge og pigers fastholdelse i en ungdomsuddannelse, ni måneder efter at de har forladt grundskolen (9. og 10. klasse) blandt årgang 2014/15 i Gentofte.⁶

Figur 26 Fastholdelse i ungdomsuddannelse 9 mdr. efter de unge forlader grundskolen (9. og 10. klasse) – Gentofte fordelt på køn for 2014/2015

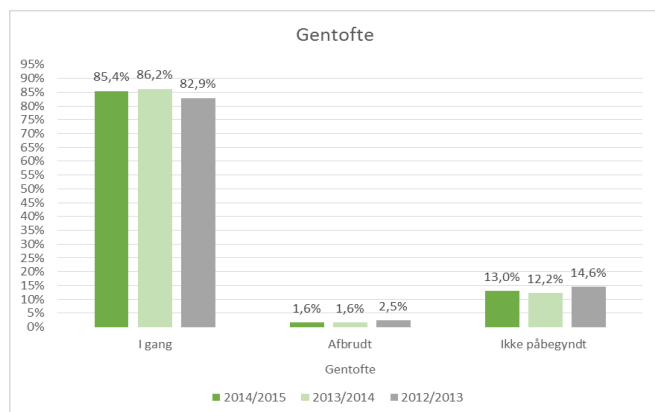
Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelsesinformationssystem (LIS) 2017

⁵ Andel, der fastholdes i ungdomsuddannelse er beregnet som: antal, der er i gang med en ungdomsuddannelse ni måneder efter afgang fra grundskolen ud af antallet, som har påbegyndt en ungdomsuddannelse i ni måneders perioden. Udgangspopulationen er defineret som elever der har forladt grundskolen i 9. eller 10. klasse og er afgrænset efter afgang i tællingsår. (Et tællingsår er afgrænset som 1/10 – 30/9, hvor fx 2012 angiver perioden 1/10/2011 – 30/9/2012) I praksis afgår de fleste af eleverne 9. eller 10. klasse i juni måned. Vi har derfor for at lette fortolkningen af resultaterne valgt at præsentere tællingsår som skoleår. Dvs. tællingsår 2012 beskrives her som skoleår 2011/2012.

⁶ For årgangene 2012/13 og 2013/14 ses der heller ikke nogen forskel mellem kønnene i Gentofte, når det gælder fastholdelse i ungdomsuddannelse 9 mdr. efter de unge forlader grundskolen (9. og 10. klasse).

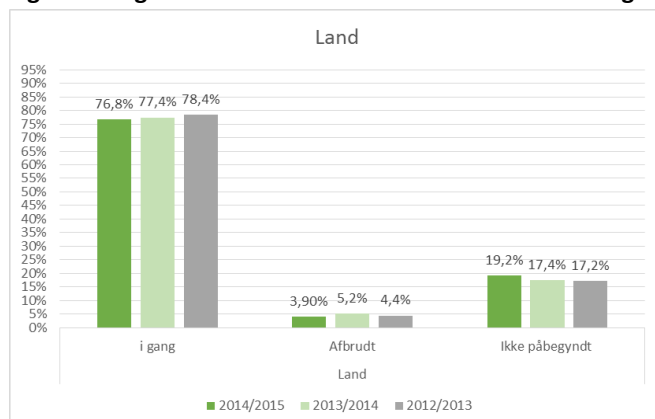
Ses der alene på, hvor stor en andel af de unge, der er i gang med, har afbrudt eller ikke er påbegyndt en ungdomsuddannelse ni måneder efter, de unge forlader grundskolen i 9. og 10. klasse, er der 13%, som ikke har påbegyndt en ungdomsuddannelse i 2014/15. Andelen af dem, som ikke er påbegyndt en ungdomsuddannelse, er nogenlunde stabil i de sidste tre år i Gentofte. På landsplan er der en lavere andel, som er i gang ni måneder efter grundskolen end i Gentofte (På landsplan er 76,8%-78,4% i gang i årene 2012/13-2014/15).

Figur 27 Ungdomsuddannelsesstatus 9 mdr. efter de unge forlader grundskolen, 9. og 10. klasse Gentofte⁷

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelsesinformationssystem (LIS) 2017

Figur 28 Ungdomsuddannelsesstatus 9 mdr. efter de unge forlader grundskolen, 9. og 10. klasse⁸

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelsesinformationssystem (LIS) 2017

⁷ Note 1: Med ungdomsuddannelse menes fuldtidsungdomsuddannelse: gymnasial og erhvervsfaglige uddannelser og STU. Enkelte er i gang med en videregående uddannelse, de tælles her med under ungdomsuddannelse. Forberedende aktiviteter eller enkeltfags hf tælles ikke med som en ungdomsuddannelse.

Note 2: Bemærk personer, som ikke er mødt op på uddannelsen eller har været der under en måned tælles som "ikke påbegyndt"

⁸ Ibid.

Figur 29 viser, hvor stor en andel af eleverne, som 15 måneder efter 9. klasse er i gang med en ungdomsuddannelse (erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse og STU).

Uddannelsesmønsteret for årgangene, der gik ud af 9. klasse i 2015, 2014 og 2013, viser, at 84,3%-87,2% er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse og 3,9% – 4,6% er i gang med en erhvervsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse. Andelen af de unge, der er i gang med en gymnasial uddannelse 15 måneder efter 9. klasse, er væsentligt højere i Gentofte end på landsplan, mens andelen af unge, der er i gang med en erhvervsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse ligeledes er væsentligt højere på landsplan.

Figur 29 Andel elever der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter 9. klasse pr. ungdomsuddannelse

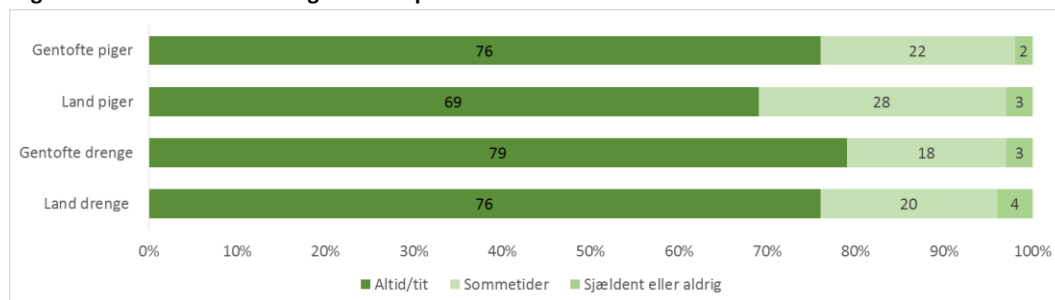
Årgang	Gentofte		Landsplan	
	Gymnasialeuddannelser	Erhvervsuddannelser	Gymnasialeuddannelser	Erhvervsuddannelser
2015	84,3%	4,4%	67,6%	18,0%
2014	87,2%	3,9%	66,6%	18,1%
2013	86,8%	4,6%	65,9%	18,9%

Kilde: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre, Undervisningsministeriets Ledelseinformationssystem (LIS) 2017

Det er planen, at der fremadrettet skal gennemføres regelmæssig dataindsamling om følgende indikatorer: 1. unges oplevelse af at være godt rustede til at træffe reflekterede og selvstændige valg af uddannelse og arbejdsliv, 2. unges oplevelse af, om de har mødt gode rollemodeller, der understøtter et bredt billede af muligheder for uddannelse og arbejdsliv, 3. unges oplevelse af, om de har haft gode muligheder for at afprøve forskellige muligheder for uddannelse og arbejdsliv.

”Ungdomsprofil 2016” viser, at de 16-19-årige overordnet set er optimistiske i forhold til deres fremtid. 76-79% er altid eller tit optimistiske og 18-22% er sommetider optimistiske i forhold til deres fremtid. De 16-19-årige i Gentofte ser dermed lidt mere optimistisk på deres fremtid, end landsgennemsnittet gør.

Figur 30 Andel af de 16-19-årige der er optimistiske i forhold til deres fremtid

Kilde: ”Ungdomsprofil 2016”

HVORDAN ARBEJDES DER MED DETTE PEJLEMÆRKE?

Med afsæt i de politiske prioriteringer i budgetaftalen for 2017 og 2018 arbejdes der med tre hovedprioriteter under pejlemærket FRI FREMTID:

For det første skal **alle unge rustes godt til at træffe selvstændige og reflekterede valg af uddannelse og arbejdsliv**. Indtil videre er det kommunens folkeskoleelever og i særdeleshed udskolings eleverne, der er i fokus. Det er således besluttet, at der i første omgang arbejdes med at styrke de unges valgparathed i forhold til uddannelse og arbejdsliv ved, at denne målsætning tænkes med ind i udviklingen af udskolingen og arbejdet i Opgaveudvalget for En ny Udkolning, som løber frem til sommeren 2018. Blandt de unge, der deltog i udviklingen af EN UNG POLITIK, var det et konkret ønske at få mulighed for at komme mere i praktik. Det handles der på i forhold til udskolingen, som i efteråret

2017 afprøver en ny model for afvikling af Den Innovative Projekt opgave på 8. årgang. Modellen indebærer, at alle 8. klasses elever deltager i #virkelighedensskole – 2½ dages innovationspraktik i en virksomhed, institution, forening eller anden type organisation. Samtidig indtænkes det i tilrettelæggelsen af valgfag og projekt opgave i udskolingen, at disse så vidt muligt giver eleverne virkelighedsnære oplevelser og erfaringer, som er med til at ruste dem til senere at træffe reflekterede valg af uddannelse og arbejdsliv.

For det andet skal der sættes fokus på **gode uddannelsesmuligheder for alle unge** i Gentofte. I forlængelse af budgetaftalen for 2017 og 2018 vil der blive nedsat en tænketank, hvor relevante aktører inviteres til at tænke med på, hvad Gentofte Kommune kan gøre for at sikre relevante (ungdoms)uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte.

For det tredje har programledelsen for EN UNG POLITIK en intention om, at der skal kigges på, hvordan vi i Gentofte Kommune fremadrettet sikrer **god støtte til unge uden for job og uddannelse**. I første omgang arbejdes der i det daglige med at optimere kommunens eksisterende indsatser.

I efteråret 2017 har Borgmester sammen med Børn og Skole samt formanden for Gentoftes lærerforening været på **besøg i kommunens udskolingsklasser** for at gå i dialog med eleverne om deres skoledag samt få deres syn på hvilke indsatser, de mener, er vigtigst at få implementeret i relation til pejlemærkerne i EN UNG POLITIK. I forhold til skoledagen efterlyser eleverne bl.a. mere afveksling, flere kreative og praktiske fag, mere bevægelse, fordybelse samt projekter, gerne på tværs af skolerne. Eleverne nævner desuden, at de foretrækker kortere skoledage. Der blev ligeledes udtrykt støtte til de 5-årige gymnasieforløb og klassens time, som eleverne gerne vil have tilbage. I relation til EN UNG POLITIK er eleverne optaget af: bedre vejledning (i viften af muligheder og gerne tidligt samt relateret til de fag, de har, og med fokus på at holde muligheder åbne), bedre og mere målrettet erhvervspraktik, medindflydelse på undervisningen og nye fællesskaber på tværs af klasserne. Eleverne nævner, at de er presset i forhold til at skulle præstere allerede fra 7. klasse, og nationale test får dem til at føle, at de skal leve op til noget. Nogle elever efterlyser karakterfrie klasser, der har mere fokus på feedback. Ifølge eleverne får uddannelsesloftet dem desuden, til at føle det som om, fremtiden ikke er fri.

INGEN ALENE

Ungelivet er fyldt med udfordringer, der kan være svære at tackle alene. Unge har brug for støtte og opbakning både derhjemme og der, hvor de færdes i hverdagen. Unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært.

Pejlemærket INGEN ALENE bidrager til følgende politisk vedtagne effektmål for EN UNG POLITIK:

- Unge får den nødvendige opbakning
- Unge i sårbare positioner får særlig opbakning og støtte

Workshop på Hellerup Strand med Det Grå Pakhus

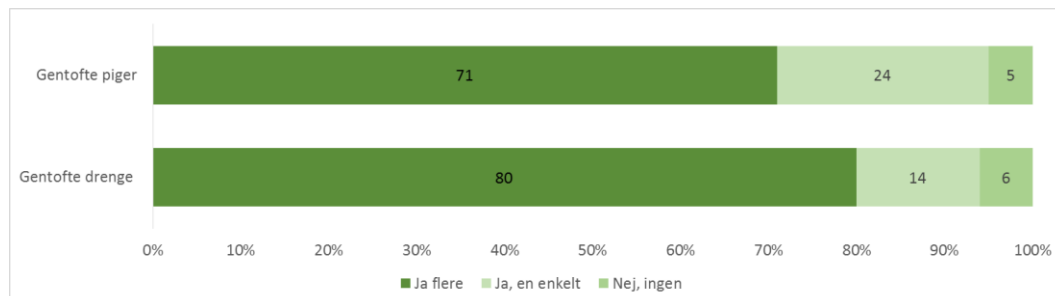
HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

Alle unge har brug for god støtte, hjælp og vejledning til at navigere i ungelivet. Gode relationer til voksne er afgørende for de unge, og forældre spiller en vigtig rolle. Det er det vigtige budskab fra de unge i Gentofte, som deltog i udviklingen af EN UNG POLITIK. De fleste unge i Gentofte har et godt forhold til deres forældre og oplever, at de kan gå til mor eller far, hvis de har problemer. Det viser "Ungdomsprofil 2016". Men budskabet fra de unge er, at forældrenes opbakning kan blive endnu bedre. Der er også efterspørgsel efter god støtte fra professionelle voksne. Lærere, pædagoger og mentorer kan gøre en stor forskel for de unge. De unge efterspurgt blandt andet en åben trivselsrådgivning, som man kan benytte, når livet er svært, og hvor man kan søge hjælp, inden problemerne vokser sig store.

Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse i 2017 viser, at langt de fleste unge har en eller flere voksne at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det, men der er dog en minoritet på 5-6% som oplever ikke at have nogen

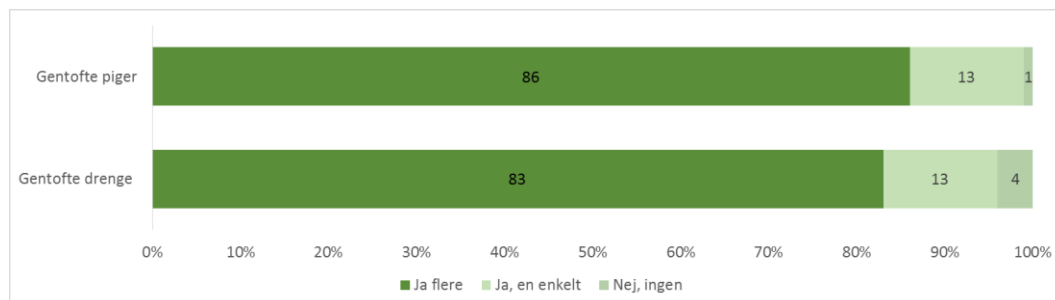
voksne, de kan gå til. Undersøgelsen viser ligeledes, at 99% af pigerne og 96% af drengene oplever at have en eller flere venner eller veninder, de kan tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det. Når vi ser på de 16-19-årige, oplyser 97% af pigerne og 96% af drengene, at de har en eller flere at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det.

Figur 31 Andel af elever i 8. klasse der har nogen voksne at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det

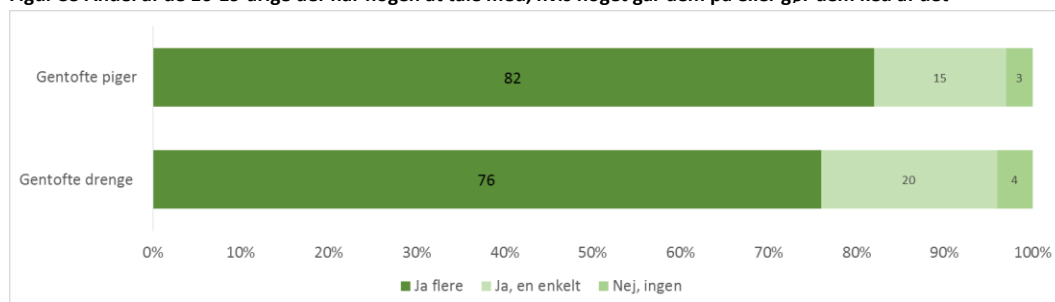
Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Figur 32 Andel af elever i 8. klasse der har nogen venner eller veninder at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Figur 33 Andel af de 16-19-årige der har nogen at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem ked af det

Kilde: "Ungdomsprofil 2016"

De unge i Gentofte har generelt en større kreds af nære venner end de unge på landsplan. Undersøgelsen af Unge's trivsel og brug af rusmidler fra 2015 viser, at ca. halvdelen af de unge i Gentofte har en stor omgangskreds på minimum syv venner, som de vil betegne som nære venner, hvor det er lidt over en tredjedel for unge på landsplan. Denne forskel er signifikant.

Samtidigt er andelen af unge i Gentofte med et lille netværk/højest to nære venner lavere end andelen af unge på landsplan. Dette gør sig også gældende for de unge med et netværk på mellem tre til seks venner. Forskellene på størrelsen af de unges netværk af nære venner i Gentofte holdt op mod tallene på landsplan er signifikante i alle tre sammenhænge.

De unges forbrug af rusmidler kan påvirkes af de unges omgangskreds, antallet af venner, samt antallet af venner som har et stofforbrug. At forbrug kan være relateret til netværk, kan i nogen sammenhænge forklares med et socialt forbrug, hvor de unge bruger rusmidlerne i sociale sammenhænge.

De unge i Gentofte har ikke blot i signifikant højere grad et større netværk end de unge på landsplan, men de har ligeledes i signifikant højere grad flere venner, som de vurderer, har haft et stofforbrug inden for de foregående 30 dage. Dette gælder både for drenge og piger.

Figur 34 Andel af de 15- 19-årige der har venner de opfatter som nære venner

	Gentofte			Land		
	Højst 2	3 til 6	7+	Højst 2	3 til 6	7+
	Venner	venner	venner	venner	venner	venner
Hvor mange af dine venner opfatter du som nære venner?	10	39,4	50,6	14,3	48,7	37

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

Figur 35 Andel de 15-19-åriges nære venner, de tror, har røget cannabis eller andre rusmidler i løbet af de sidste 30 dage

	Gentofte		Land	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
Hvor mange af dine nære venner, tror du, har brugt cannabis eller andre rusmidler end cigaretter og alkohol i løbet af de sidste 30 dage?	43,8	59,5	33,1	48,7

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

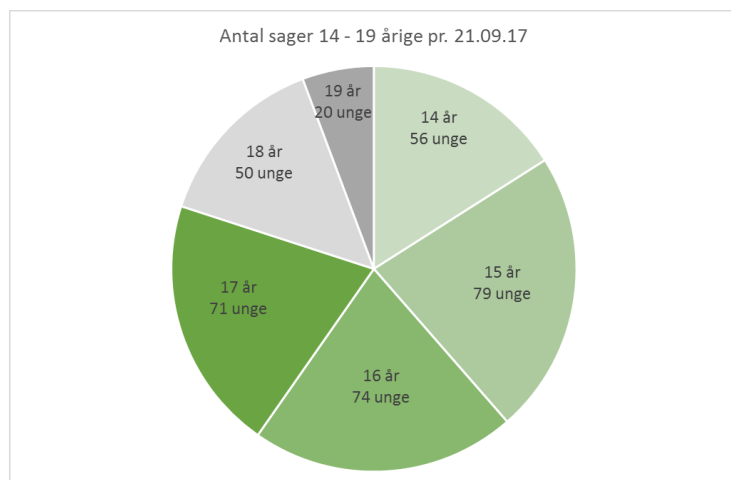
UNGE I UDSATTE POSITIONER

”Ungeprofil 2016” viser, at de fleste unge i Gentofte oplever at være en del af et fællesskab i kraft af skole og uddannelse, men også, at der findes en lille gruppe, der hænger i kanten af de sociale fællesskaber. Et mindretal af unge er udfordret på trivsel og oplever på forskellig vis, at dagligdagen er præget af personlige og sociale udfordringer. De bør derfor tildeles særlig opmærksomhed. I 2017 blev der foretaget en interviewundersøgelse blandt i alt 19 Gentofte-unge i udsatte positioner, eller som er i risiko herfor, med henblik på at opnå et mere indgående kendskab til denne gruppe. I rapporten ”Når ungelivet bliver svært” efterlyser denne gruppe unge særbehandling, der tager udgangspunkt i deres situation og udviser fleksibilitet i forhold til gængse krav og gældende regler. Afslutningsvis peger de unge på, at de ønsker hjælp til en række praktiske ting samt vigtigheden af at understøtte deres deltagelse i fællesskaber og fritidsinteresser. Sidst men ikke mindst understreger de det essentielle i, at behovet for hjælp og støtte til forældre og søskende undersøges, hvis de unges problemer relaterer sig til hjemmet.

Børn og Familie varetager sagsbehandlingen for unge i udsatte positioner. Disse unge udgør i alt 350 sager, hvilket svarer til 33% af det samlede sagstal i Børn og Familie. Det ses, at der er en overrepræsentation af unge i alderen 15-17 år jf. figur 36. Af disse 350 unge er 40 aktuelt anbragt uden for hjemmet svarende til mere end 10% af det samlede sagstal. Mens det samlede anbringelsestal for børn og unge er faldende, stiger antallet af ungeanbringelser. Ungeanbringelserne er således steget med fem unge i perioden 2015 – 2017. Ankestyrelsens anbringelsesstatistik for perioden 2012-2016 viser, at sagsbehandlerne vurderer, at de fire hyppigste årsager til anbringelser af unge i alderen 14-19 år er:

- ”Andre udslagsgivende forhold hos forældrene eller i hjemmet” – 32%
- ”Ingen udslagsgivende forhold hos forældrene eller i hjemmet” – 21%
- ”Utilstrækkelig omsorg” – 15%
- ”Udviklingsforstyrrelse (ADHD, Autisme o.l.)” – 12%

Figur 36 Antal sager i Børn og familie 14-19-årige

HVORDAN ARBEJDES DER MED DETTE PEJLEMÆRKE?

Pejlemærket **INGEN ALENE** handler om, at ungelivet er fyldt med udfordringer, der kan være svære at tackle alene, samt at unge har brug for støtte både derhjemme og der, hvor de færdes i hverdagen. Ambitionen er her, at kommunens unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært. Som kommune har vi et særligt ansvar for unge i udsatte positioner – eller som er i risiko for at havne i udsatte positioner. Der er en politisk forventning om, at vi både fastholder og fortsætter med at kvalificerer indsatsen, så disse unge får den nødvendige hjælp og støtte til at komme videre i livet og blive positivt integreret i uddannelsessystem, arbejdsmarked, forenings- og fritidslivet og samfundet i bredere forstand. Under pejlemærket **INGEN ALENE** har to indsatsler haft særlig prioritet:

For det første har Gentofte Kommune for nylig indgået kontrakt med Det Sociale Netværk om åbning af et **headspace-center**. Headspace er et anonymt, gratis og frivilligbåret rådgivningstilbud, hvor børn og unge i alderen fra 12 til 25 år kan få hjælp og støtte. I headspace er der ingen ventetider eller journaler, og alt foregår på de unges præmisser. Tilbuddet drives af frivillige rådgivere i samspil med fagprofessionelle medarbejdere fra hhv. headspace og Gentofte Kommune. Konceptet matcher rigtig godt det, de unge i Gentofte efterspørger. Headspace Gentofte åbner den 2. november 2017 og vil have åbent tirsdag, onsdag og torsdag fra kl. 12 til 18, og derudover vil der være mulighed for at have samtaler uden for åbningstiden, ligesom der vil være en lang række opsøgende og forebyggende indsatser eksempelvis på skoler og ungdomsuddannelser.

For det andet er der siden vedtagelsen af EN UNG POLITIK blevet arbejdet på at skabe bedre sammenhæng på tværs i Gentofte Kommunes særlige **indsatser for unge i udsatte positioner** (eller i *risiko* for at havne i udsatte positioner). Den indledende fase af denne proces (2016) handlede primært om bedst mulig prioritering af de midler, som blev bevilget til "unge på kanten" i forbindelse med budgetaftalen for 2017 og 2018 og foregik i dialog med fagprofessionelle i Gentofte Kommune, som arbejder med unge, der har det svært.

I Børn og Familie er der sket en **specialisering i sagsbehandlingen i af udsatte unge**. Med organisationsændringen i 2016 blev ungeområdet specialiseret således, at en del af sagsbehandlerne udelukkende varetager sagsbehandlingen for udsatte unge og deres familier. I kraft af den viden, som er opnået i forbindelse med specialiseringen, tegner sig et billede af lille gruppe unge, som har ondt i livet. Disse unge står i skærende kontrast til de mange velfungerende unge i Kommunen. Det kan være i form af vanskelige opvækstbetingelser, psykisk sygdom hos forældre, alkoholmisbrug i

familien, problemer med rusmidler og lavt funktionsniveau som følge af usynlige handicaps som autisme, ADHD eller angst.

I 2017 blev fokus i denne proces udvidet til at omfatte *hele* Gentofte Kommunes indsats for unge i udsatte positioner (eller i *risiko* for at havne i udsatte positioner). For at dialogen ikke domineres af de mange voksne (professionelle og frivillige), som er involveret i Gentofte Kommunes indsats for unge i udsatte positioner, men også få de *unges* perspektiv på sagen, blev den kvalitative analyse gennemført: "Når ungelivet bliver svært", hvis resultater der er refereret til i foregående afsnit (under "Unge i udsatte positioner"). Analysen skulle give indblik i, hvordan unge i Gentofte, der selv har prøvet at have det svært, oplever den støtte, de har fået, og hvad disse unge har af ideer og ønsker til Gentofte Kommunes fremadrettede indsats for at hjælpe unge i udsatte positioner eller i risiko herfor. Analysens resultater blev præsenteret på et **netværksarrangement** den 12. oktober om "Når ungelivet bliver svært... Hvordan hjælper vi bedst?", hvor alle aktører i Gentoftes Kommunes ungeindsats (heriblandt unge) var inviteret til at tænke med på, hvordan vi fremadrettet bedst hjælper unge, der har det svært. Det er ambitionen, at der nu – med afsæt i input fra analysen og netværksarrangementet – skal træffes beslutning om, hvilken retning vi i Gentofte Kommune fremover skal gå i arbejdet med at støtte og hjælpe unge, der har det svært.

Både i forbindelse med headspace og processen med at skabe bedre sammenhæng i vores indsatser for unge i udsatte positioner er der fokus på, hvad vi kan gøre for at øge unges kendskab til eksisterende tilbud om støtte og opbakning til unge, der har det svært.

Som supplement til disse hovedprioriteter under pejlemærket INGEN ALENE blev der i marts 2017 gennemført et **netværksarrangement om ensomhed** blandt unge. Hvad er ensomhed, og hvordan kan unge ansføres til selv at tage skridtet ud af ensomheden? Gentofte Hovedbibliotek lagde rammer til dette arrangement, der havde i sigte at give de fremmødte nogle konkrete værktøjer til at håndtere ensomhed hos unge. I arrangementet indgik en rørende og meget personlig beretning om at være ung og ensom (ved Patrick Cakirli fra "Smilet") og et crash-kursus i nudging, og hvordan nudging kan bruges i forhold til ensomhed (ved nudgingekspert Sille Krukow).

OPSUMMERING

Siden vedtagelsen af EN UNG POLITIK i 2016 er der overordnet set følgende erfaringer og anbefalinger:

STÅ STÆRKT

”Ungdomsprofil 2016” for Gentofte Kommune viser, at de fleste unge i Gentofte lever et travlt ungeliv og oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. Der er et stort forventningspres i forhold til, hvordan man skal se ud, hvordan man skal være, og hvordan man skal præstere. De unge i Gentofte er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere rundt i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre mange unge, især kvinder, der har fysiske symptomer på at være under pres. Unge i Gentofte lader i det hele taget til at bruge meget energi på at have kontrol over deres liv. Det er vigtigt, at der i ungeindsatsen tages højde for de mange forskelligrettede krav og tilbud unge møder i ungdomslivet, og støtter unge til at håndtere denne balanceakt, som de langt hen ad vejen selv står som bærere af.

Det anbefales, at der arbejdes målrettet med præstationspres på flere niveauer (individuel, kollektiv, institutionel og politisk), og der lægges derfor op til en politisk drøftelse af rammerne for kommende indsætter.

FORSKELLIGE SAMMEN

I Gentofte er der mange muligheder for unge. I et travlt ungeliv er der endnu flere muligheder. Det er en udfordring at udvikle tilbud, steder og aktiviteter, så unge kender det og finder det relevant og vedkommende. Opgaven stopper aldrig, da der kontinuerligt kommer nye årgange af unge.

Differentierede og åbne fællesskaber opstår ikke af sig selv, men skal hjælpes på vej. De mest succesfulde har vist sig at være der, hvor der etableres et interessefællesskab. Udviklingen af tilbud i unges frie tid er helt central.

Det anbefales, at det primære fokus ligger på udviklingen af unges frie tid, inden der igangsættes nye centralt initierede indsætter, samt at der ikke iværksættes yderligere indsætter fra centralt hold i 2018.

ALLE I TALE

Ungeindsatsen skal styrke og støtte unge i at tage ansvar og få mest mulig indflydelse på eget liv. Derfor er deltagelseperspektivet helt grundlæggende for arbejdet med EN UNG POLITIK. Unge i Gentofte er engagerede og vil gerne, men der er fortsat meget at lære for både Gentofte Kommune og for unge, om hvordan samarbejdet med unge organiseres, så der bliver tale om reelt samarbejde, hvor unge får den fornødne plads og på sigt bliver medskabere.

Det anbefales, at fastholde fokus på at udvikle og facilitere nye metoder for involvering af og samskabelse med unge.

FRI FREMTID

I første omgang arbejdes der med at styrke unges valgparathed i forhold til uddannelse og arbejdsliv, ved at denne målsætning tænkes med ind i udviklingen af udskolingen og arbejdet i Opgaveudvalget for En ny Udskoling. Blandt de unge, der deltog i udviklingen af EN UNG POLITIK, var det et konkret ønske at få mulighed for at komme mere i praktik. Det handles der på i regi af valgfagsordningen og den nye model for Den Innovative Projekt opgave. Modellen indebærer blandt andet 2½ dags innovationspraktik i en virksomhed, institution, forening eller anden type organisation.

Derudover er der fokus på gode uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte. I forlængelse af budgetaftalen for 2017 og 2018 vil der blive nedsat en tænketank, hvor relevante aktører inviteres til at tænke med på, hvad Gentofte Kommune kan gøre for at sikre relevante (ungdoms)uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

INGEN ALENE

Langt de fleste unge i Gentofte trives, men unges trivsel er til tider under pres. Derfor skal alle unge have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært. Som kommune har vi desuden et særligt ansvar for unge i udsatte positioner – eller i risiko for at havne i udsatte positioner. Åbningen af headspace Gentofte er en konkret udmøntning af EN UNG POLITIK. I 2018 vil der være fokus på at synliggøre og konsolidere tilbuddet. Der vil i den forbindelse blive gennemført en lang række opsøgende og forebyggende indsatser eksempelvis på skoler og ungdomsuddannelser. Med afsæt i budgetaftalen 2017-2018 arbejdes der med at skabe bedre sammenhæng i indsatser for unge i udsatte positioner (eller i risiko for at havne i udsatte positioner). Det er ambitionen, at der i 2018 kan arbejdes med at revitalisere samarbejdet og udvikle indsatsen med at støtte og hjælpe unge, der har det svært.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

UNGES SUNDHED OG BRUG AF RUSMIDLER

Som nævnt indledningsvist er denne status suppleret af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget. Dette tema har særligt fokus på unges *fysiske* sundhed og brug af rusmidler. Unges fysiske, psykiske og sociale sundhed indgår også i afrapporteringen på EN UNG POLITIK (se især statusnotatets afsnit om generel trivsel og pejlemærkerne FORSKELLIGE SAMMEN og INGEN ALENE). Sammen tegner de to notater et nuanceret billede af de unge i Gentofte.

I Gentofte Kommunes sundhedsstrategi ”Borgerrettet forebyggelse” er der syv strategiske målsætninger:

- Bevægelse hele livet
- Sund kost- og madkultur
- Sund livsstil
- Bedre trivsel
- Sund ungekultur
- Fokus på borgere med særlige sundhedsudfordringer

På fællesmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget den 27. februar 2017 udpegede man fire strategiske målsætninger, der skal sættes særligt fokus på i årene 2017 og 2018. Disse er:

- Bevægelse hele livet
- Sund livsstil
- Borgere med særlige sundhedsudfordringer
- Nye veje til borgerrettet forebyggelse.

Målsætningen ”Sund ungekultur” forventes således at få et særligt fokus i 2019 og 2020, hvorfor der frem til en sådan samlet strategisk indsats vil blive arbejdet videre i de spor, der allerede er lagt.

OPLÆG TIL POLITISK DRØFTELSE

Formålet med drøftelsen er, med udgangspunkt i erfaringer fra arbejdet med EN UNG POLITIK indtil nu, at give retning for det videre arbejde på ungeområdet.

Drøftelsen centrerer omkring pejlemærket STÅ STÆRKT med fokus på præstationspres.

Ifølge Center for Ungdomsforskning er det store fokus på, om man er i stand til at levere de nødvendige resultater, en relativt ny tendens. I dag er unge blevet langt mere fokuserede på at finde ud af, hvad der bliver forventet af dem – og hvordan de lever op til forventningerne – end tidligere. Unge skal helst performe godt på alle arenaer, og grænsen for at være med eller ikke være med bliver trukket hårdt op. Det er stressende, og det kræver en enorm psykisk styrke og robusthed at kunne følge med. Dette gælder mange unge uanset deres vilkår og forudsætninger for at trives i øvrigt.

Center for Ungdomsforskning anbefaler, at der arbejdes med præstationspres på flere niveauer samtidigt. Præstationspres og stress kan og skal ikke reduceres til et individuelt problem, men skal løses ved en koordineret indsats på såvel individuelt (individuel støtte og opbakning), kulturelt (eks. normer og praksis i familien og på uddannelsesinstitutioner), strukturelt/institutionelt (eks. stress-kurser, karakterfrihed...) samt politisk niveau samtidigt. Eksempelvis kan individuel støtte til en elev på et gymnasium følges op af forældrekurser, hvor der arbejdes med normer og praksis i familien, der kan arbejdes med karakterfrihed, og endelig anbefaler Center for Ungdomsforskning, at emnet ligeledes behandles politisk.

”Ungdomsprofil 2016” påpeger, at præstationskulturen både kommer udefra (medier, lovgivning, forældre...) og indefra, som et internaliseret pres, samt at Gentofte har nogle særlige udfordringer, når det handler om præstationspres. Til gengæld har kommunen også særlige ressourcer at trække på, på såvel individuelt, kulturelt, strukturelt som politisk niveau. Et godt samarbejde med relevante institutioner og politisk opbakning er vigtige præmisser for at kunne støtte unge i ikke blot at håndtere, men også lave et opgør med præstationskulturen.

Den politiske drøftelse tager afsæt i følgende:

- Hvordan støtter vi unge i at håndtere og balancere de forskelligrettede krav og tilbud, de møder i ungdomslivet?
- Hvordan kan vi arbejde med præstationspres på det individuelle niveau, det kulturelle niveau og det strukturelle/institutionelle niveau?
- Skal der arbejdes med særlige dele af målgruppen eller kønsspecifikke tiltag vedrørende præstationspres?

Der vil blive mulighed for at stille opklarende spørgsmål til og drøfte indholdet af rapporten.

LITTERATUR OG HENVISNINGER

- Analyse af unges frie tid, gennemført i 2017:
<https://gp.gentofte.dk/OmGentofteKommune/PolitiskeUdvalg/pp/ppdok/Analyse%20af%20unges%20frie%20Otid.pdf>
- Analyse om Unges Uddannelsesadfærd. Gennemført af Epinion for Region Hovedstaden i 2015 (refereret til i Bilag til sag nr. 362 Bestyrelsesmøde i UU-Nord 7. april 2017: UU-Nord Handlingsplansnotat 2017/2019)
- EN UNG POLITIK:
<https://gp.gentofte.dk/OmGentofteKommune/PolitiskeUdvalg/pp/ppdok/EN%20UNG%20POLITIK.pdf>
- Når ungelivet bliver svært – En interviewundersøgelse blandt Gentofte-unge i udsatte positioner eller som er i risiko herfor. Gennemført af Rådgivende Sociologer for Gentofte Kommune 2017:
<https://gp.gentofte.dk/OmGentofteKommune/PolitiskeUdvalg/pp/ppdok/Når%20ungelivet%20bliver%20svært.pdf>
- Pedersen, M. U.; Frederiksen, K. S. & Pedersen, M. M. (2015): Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune. Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.
- Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse 2017
- Trivselsmålingen 2017
<https://gp.gentofte.dk/OmGentofteKommune/PolitiskeUdvalg/pp/ppdok/Trivselsmåling%202017%20Gentofte%20Kommune%200.-9.%20klassetrin.pdf>
- Ungdomsprofil 2016 for Gentofte Kommune, Center for Ungdomsforskning:
<https://gp.gentofte.dk/OmGentofteKommune/PolitiskeUdvalg/pp/ppdok/Gentofte%20Ungdomsprofil%202016%20version%2010.pdf>
- Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus universitet oktober 2015: <http://www.gentofte.dk/da/Borger/Sundhed/Sundhed-og-forebyggelse/Alkohol-og-rusmidler/Unges-trivsel-og-brug-af-rusmidler>
-
- UU-Nord Handlingsplan 2017-2019 samt Bilag til sag nr. 362 Bestyrelsesmøde i UU-Nord 7. april 2017: UU-Nord Handlingsplansnotat 2017/2019

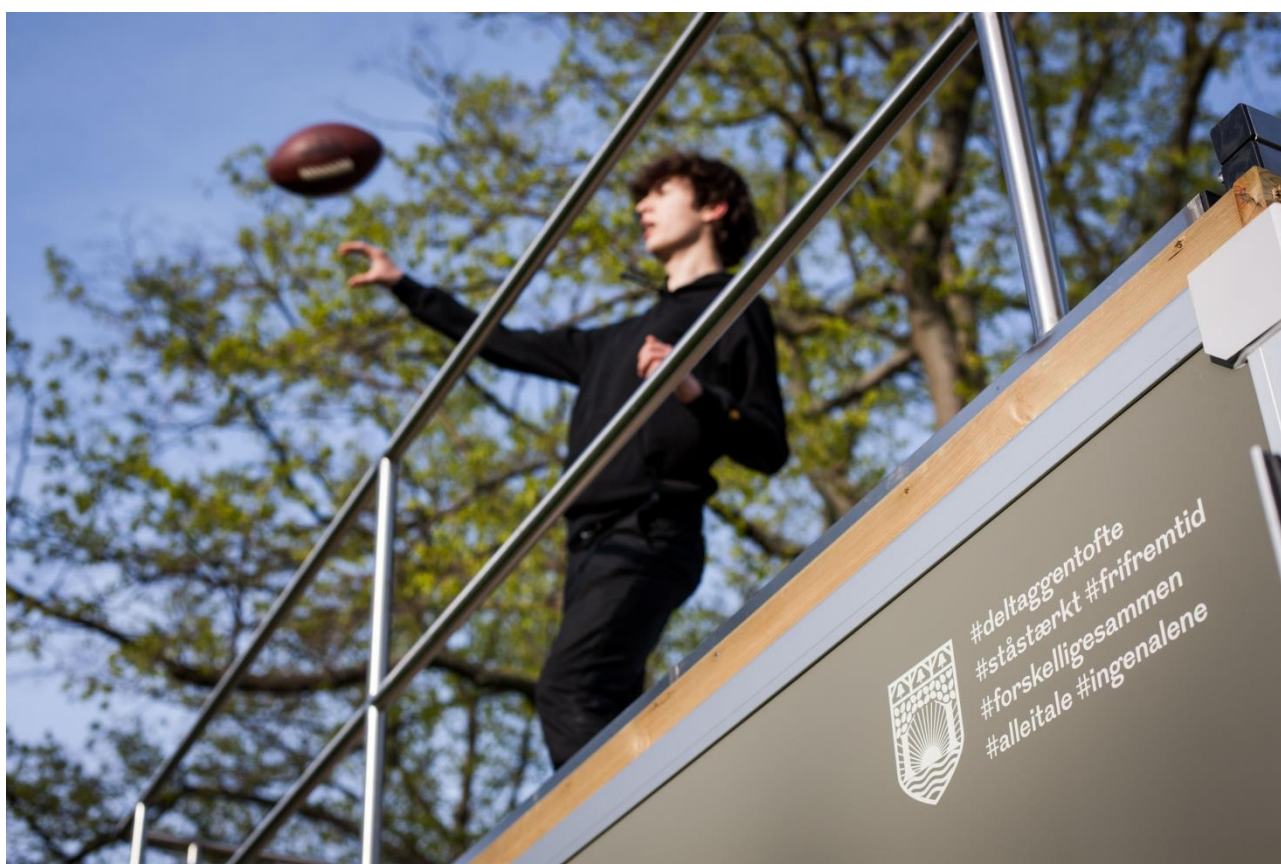
Relateret document 2/2

Dokument Navn: **Supplerende status
vedrørende unges sundhed og
brug af rusmidler.pdf**

Dokument Titel: **Supplerende status
vedrørende unges sundhed og
brug af rusmidler**

Dokument ID: **2064076**

SUPPLERENDE Status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler

SUPPLERENDE STATUS VEDRØRENDE UNGES SUNDHED OG BRUG AF RUSMIDLER

Som nævnt indledningsvist i notatet om den årlige status på EN UNG POLITIK, suppleres denne status af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget. Dette tema har særligt fokus på unges *fysiske* sundhed og brug af rusmidler. Unges psykiske- og sociale sundhed, som Børne- og Skoleudvalget også har spurgt til, indgår i afrapporteringen på EN UNG POLITIK (se især statusnotatets afsnit om generel trivsel og pejlemærkerne FORSKELLIGE SAMMEN og INGEN ALENE). Sammen tegner de to notater et nuanceret billede af de unge i Gentofte.

Indhold

Supplerende status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler	1
Hvad ved vi om ungelivet i Gentofte?	3
Fysisk aktivitet og helbred	3
Seksualitet	5
Rygning	6
Alkohol	6
Rusmidler	7
Hvordan arbejdes der med at forebygge brugen af rygning, alkohol og rusmidler samt at fremme sunde bevægelses- og motionsvaner?	10
Politisk prioritering	10

HVAD VED VI OM UNGELIVET I GENTOFTE?

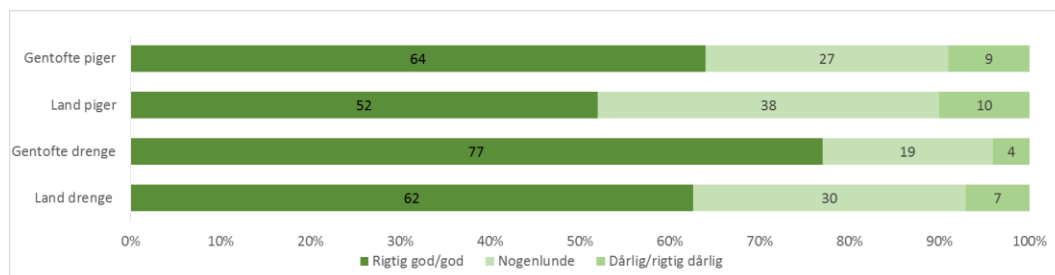
FYSISK AKTIVITET OG HELBRED

Der er en større andel unge i Gentofte end på landsplan, som selv vurderer, at de er i god fysisk form. Forskellen er signifikant, dog ikke for de 16 – 19 årige piger. De unge i 8. klasse bevæger sig mere end de 16 – 19 årige. Både i 8. klasse og for de 16 – 19 årige er der en signifikant større andel drenge end piger i Gentofte, der oplever at være i god form, samtidig med at der er signifikant større andel drenge end piger, der angiver, at de bevæger sig et par gange om ugen eller mere, så de bliver svedige og forpustede.

Når der ses på, hvor de unge 16 – 19 årige angiver at dyrke deres motion, er der ingen signifikante forskelle på de unge i Gentofte og på landsplan i forhold til, hvor stor andel der dyrker motion i hhv. forening, fitnesscenter og andre steder 1 – 7 dage om ugen. Der er ca. 10% af de unge 16 – 19 årige i Gentofte, som sjældent eller aldrig dyrker motion.

I Figur 1 ses det, at 64% af Gentoftepigerne i 8. klasse svarer, at de er i god eller rigtig god fysisk form, hvor det er 52% på landsplan. Blandt drengene i 8. klasse ses samme billede, hvor 77% Gentoftedrenge svarer, at de er i god eller rigtig god form. På landsplan er det 62%.

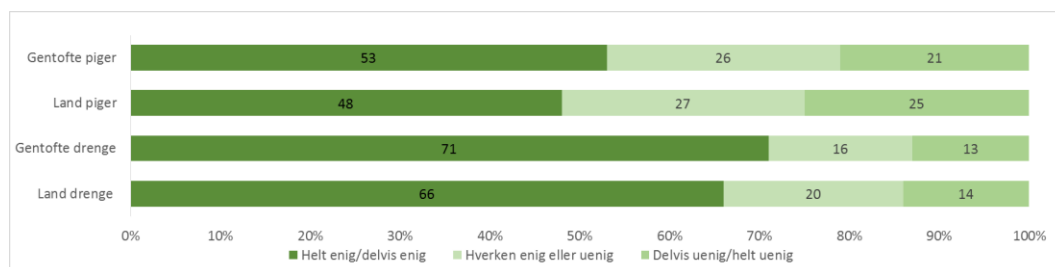
Figur 1 Andel af elever i 8. klasse der oplever de er i fysisk form

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse, Skolesundhed.dk 2017

I aldersgruppen 16 – 19 år svarer 53% af Gentoftepigerne, at de er helt enig eller delvis enig i, at de er i god form, hvor det på landsplan er 48%. Blandt de 16 – 19 årige drenge svarer 71% Gentoftedrenge helt enig eller enig i at være i god form, hvor det på landsplan er 66%.

Figur 2 Andel af de 16-19 årige der oplever de er i fysisk form

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

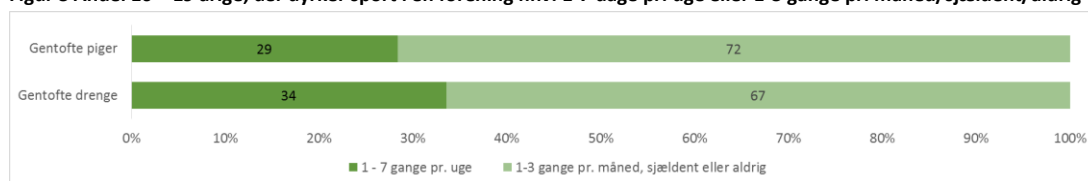
Figur 4 og Figur 5 belyser de unges motionsvaner. Der er 72% Gentoftepiger og 67% Gentoftedrenge, der ikke regelmæssigt dyrker motion i forening eller klub, som i den her sammenhæng er 1-3 gange pr. måned,

sjældent eller aldrig. 41% Gentoftepiger og 52% Gentofte drenge går i fitness 1-7 gange pr. uge, hvilket er regelmæssigt. Nogle unge dyrker motion eller sport uden for en forening, klub eller fitness, hvilket er hhv. 48% piger og 49% drenge, der 1 – 7 gange om ugen dyrker motion eller sport uden for forening, klub eller fitnesscenter.

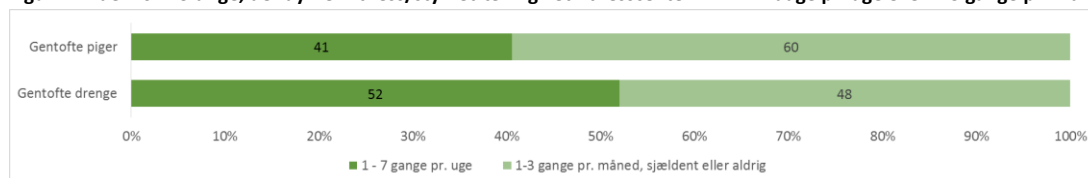
Der er ingen signifikante forskelle mellem Gentofte og landsplan i forhold til motionsvaner. Når der ses på forskellen mellem Gentoftepiger og -drenge, er der en større andel drenge end piger, der går i fitness 1-7 dage om ugen, hvor der derimod ikke ses nogen signifikant forskel på, hvor meget Gentoftepigerne og -drene dyrker motion i forening eller uden for en forening.

Andelen af Gentofteunge i alderen 16 – 19 år, som svarer sjældent eller aldrig på alle tre nedenstående spørgsmål, er ca. 10%.

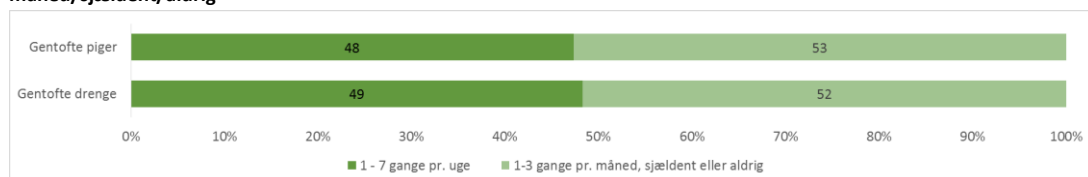
Figur 3 Andel 16 – 19 årige, der dyrker sport i en forening hhv. 1-7 dage pr. uge eller 1-3 gange pr. måned/sjældent/aldrig

Figur 4 Andel 16 - 19 årige, der dyrker fitness/styrketræning i et fitnesscenter hhv. 1-7 dage pr. uge eller 1-3 gange pr. måned/sjældent/aldrig

Figur 5 Andel 16 – 19 årige der dyrker motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter hhv. 1-7 dage pr. uge eller 1-3 gange pr. måned/sjældent/aldrig

Anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen er, at de unge skal være aktive med høj aktivitet to eller flere gange om ugen.

I 8. klasse svarer 84% af pigerne og 94% af drengene i Gentofte, at de bevæger sig, så de bliver svedige eller forpustede et par gange om ugen eller mere jf. Tabel 1. Blandt de 16 – 19 årige er det 69% af pigerne og 81% af drengene jf. Tabel 2.

Tabel 1 Andel i 8. klasse der bevæger sig, så de bliver svedige og forpustede et par gange om ugen eller mere

Gentofte	
Piger	Drenge
84%	94%

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse, Skolesundhed.dk 2017

Tabel 2 Andel i 16 – 19 årige der bevæger sig, så de bliver svedige og forpustede et par gange om ugen eller mere

Gentofte	
Piger	Drenge
69%	81%

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

SEKSUALITET

SEKSUEL DEBUT OG PRÆVENTION

De unge bliver spurgt, om de har haft deres seksuelle debut. Andelen af unge 16 – 19 årige, der har haft deres seksuelle debut, er 53% for piger i Gentofte, hvilket er signifikant lavere end pigerne på landsplan, hvor det er 61%. 64% af drengene i Gentofte har haft seksuel debut, hvilket er på niveau med drengene på landsplan, men Gentoftedrengenes andel er signifikant større end Gentoftepigerne.

De, som har haft debut, har svaret på, hvilken prævention de har brugt ved seneste samleje. Tabel 3 viser en opgørelse over brugte præventionsmetoder. 21% af Gentoftedrengene brugte ikke nogen form for prævention.

Tabel 3 Præventionsmetode ved senest samleje 16 - 19 årige

	Gentofte		Landsplan	
	Piger	Dreng	Piger	Dreng
Kondom	49%	57%	42%	54%
P-piller	53%	31%	67%	41%
Ingen	8,4%	21%	6,5%	18%
Afbrudt samleje	8,9%	4%	4,5%	4%
Sikre perioder	1,7%	0,9%	1,8%	2,5%
Andet	4,5%	2%	4,4%	2,2%

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

KLAMYDIA

Sundhedsstyrelsen har opgjort antallet af Klamydiatilfælde for unge mellem 15 – 29 år. Antallet har været stigende de seneste år, og i 2016 ligger Gentofte højt i forhold til andre kommuner med 32,6 tilfælde pr. 1000 unge 15 – 29 årige¹.

Ubehandlet Klamydia kan resultere i fertilitetsproblemer. Derfor er der, sammenholdt med at kun ca. halvdelen af de unge i Gentofte anvender kondom, en stor sundhedsrisiko forbundet hermed.

Tabel 4 Antal smittede unge med klamydia pr. 1000 testede 15 – 29 år

	Tilfælde pr. 1000 testede 2016
Gentofte	32,6
Gladsaxe	21,2
Lyngby Taarbæk	25,7
Rudersdal	24,6
Kbh.	30,8

Kilde: Sundhedsstyrelsen

¹ Et højt antal behøver ikke at være dårligt for kommunen, fordi det kan afspejle, at der undersøges flere og derved påvises flere klamydiatilfælde. Et lavt antal er på samme baggrund heller ikke nødvendigvis positivt – men kan være det.

RYGNING

I 8. klasse bliver de unge spurgt, om de må ryge for deres forældre. 84% af pigerne og 83% af drengene i Gentofte svarer nej, og 11% af både pigerne og drengene i Gentofte svarer, at de ikke ved, om de må ryge. Det samme billede ses på landsplan. Når der ses på, om de unge i 8. klasserne har prøvet at ryge, adskiller de unge i Gentofte sig heller ikke fra de unge på landsplan jf. Tabel 5.

Tabel 5 Rygning 8. klasse 2016/17 spørgsmålet "Ryger du cigaretter?"

	Gentofte		Landsplan	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
Nej	83%	84%	87%	87%
Hver uge/hver dag	3,2%	4,3%	2,3%	2,5%

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse, Skolesundhed.dk 2017

Blandt de unge 15 – 19 år er der en større andel Gentofteunge, end det ses på landsplan, der har røget inden for de seneste 29 dage, og som ryger dagligt. Der ses en signifikant stor forskel blandt pigerne. Hvor andelen af daglige rygere er hhv. 11,2% i Gentofte og 6,4% på landsplan jf. Tabel 6.

Tabel 6 Andel 15 - 19 årige der har røget inden for den sidste måned og andel der ryger dagligt

	Gentofte		Landsplan	
	Andel der har røget 1 - 29 dage	Andel der ryger dagligt	Andel der har røget 1 - 29 dage	Andel der ryger dagligt
Piger 15 - 19 år	27,7%	11,2%	18,9%	6,4%
Drenge 15 - 19 år	23,9%	9,6%	15,8%	11,7%

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

ALKOHOL

I 8. klasse bliver de unge spurgt, om de må drikke alkohol for deres forældre. I Tabel 7 ses det, at hhv. 25% piger og 26% drenge i Gentofte ikke ved, hvad deres forældres holdning er. Samtidig er der 28% piger og 26% drenge i Gentofte, der gerne må drikke alkohol for deres forældre. Andelen af unge i Gentofte, der gerne må drikke alkohol, er signifikant lavere end andelen på landsplan både for piger og drenge.

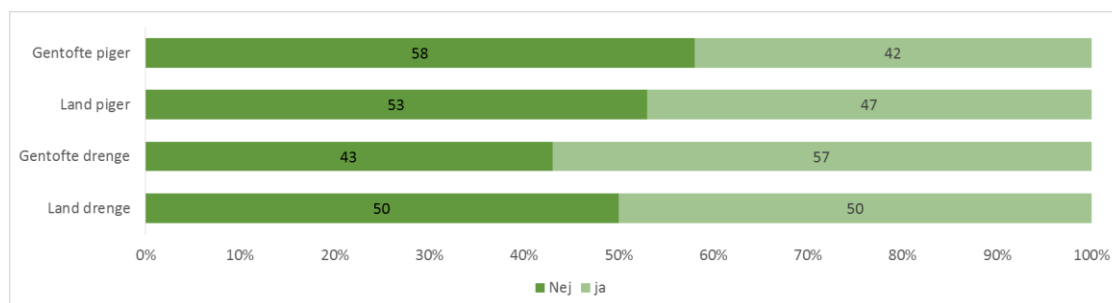
Tabel 7 Forældres holdning til alkohol i 8. klasse på spørgsmålet om "Må du drikke alkohol for dine forældre?"

	Gentofte		Landsplan	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
ja	28%	26%	37%	38%
Nej	35%	41%	34%	34%
Ved ikke	25%	26%	22%	21%

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse, Skolesundhed.dk 2017

Figur 6 viser, at der er 42% af pigerne og 57% af drengene i Gentoftes 8. klasser, der har prøvet at være fulde. Der er lidt større andel Gentoftedrengene end drengene på landsplan. Det er dog ikke signifikant.

Figur 6 Andel i 8. klasse der har prøvet at være fulde

Kilde: Sundhedsplejens undersøgelse i 8. klasse, Skolesundhed.dk 2017

Det typiske alkoholforbrug for unge er at drikke alkohol fredag-lørdag. Når man drikker alkohol mere end 10 dage om måneden (10+ dage), overskrides dette typiske forbrug. Samlet drikker de 15 – 19 årige Gentoftedrengene signifikant hyppigere 10+ dage om måneden end drengene på landsplan. For pigerne ses der også en forskel, dog er den ikke så stor som for drengene jf. Tabel 8.

Der er ikke forskel på andelen af unge, der overskrider genstandsgrænserne 14 for kvinder og 21 for mænd blandt Gentofteunge og på landsplan.

Tabel 8 Andel 15 – 19 årige som har drukket 10 eller flere dage den sidste måned og andelen, der overskrider genstandsgrænsen for hhv. kvinder og mænd

	Gentofte		Landsplan	
	Alkohol 10+ dage om måneden	14/21+ om ugen	Alkohol 10+ dage om måneden	14/21+ om ugen
Piger 15 - 19 år	7,5%	17,5%	4,5%	22,2%
Dreng 15 - 19 år	12,9%	13,1%	6,9%	15,4%

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

RUSMIDLER

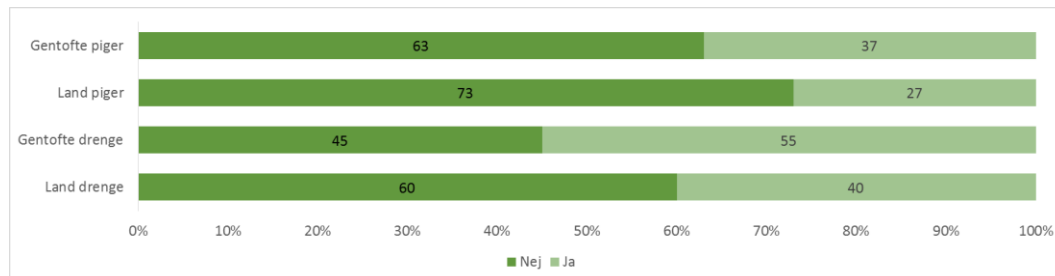
Unge brug af rusmidler har på landsplan været faldende de seneste 10 år (Sundhedsstyrelsen). Unge brug af rusmidler er i de fleste tilfælde eksperimenterende og en del af festmiljøet. Dette gør sig også gældende for unge i Gentofte Kommune (FOS' kvalitativ undersøgelse af unges festkultur i GK) og Ungdomsprofil 2016 Gentofte Kommune konkluderer, at de unge har et rekreativt forbrug af rusmidler.

HASH

Der er større andel både 16 - 19 årige piger og drenge i Gentofte end i resten af landet, der har prøvet at ryge hash samtidig med, at unge i Gentofte oftere ryger hash end i resten af landet. Dog ses en lavere andel tunge misbrugere i Gentofte, end der ses på landsplan.

I 8. klasse er der i alt 21 drenge og otte piger, der svarer, at har prøvet at ryge hash. I alt har 722 unge i 8. klasse svaret på spørgsmålet. Figur 7 viser, at der blandt de 16 - 19 årige unge er 37% piger og 55% drenge i Gentofte, har prøvet at ryge hash.

Figur 7 Andel 16-19 årige der har prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

Tabel 9 viser, at 13,6% af de 16 – 19 årige Gentofte drenge har røget hash inden for den sidste måned, hvor det på landsplan er 9,3%, hvilket er en signifikant forskel.

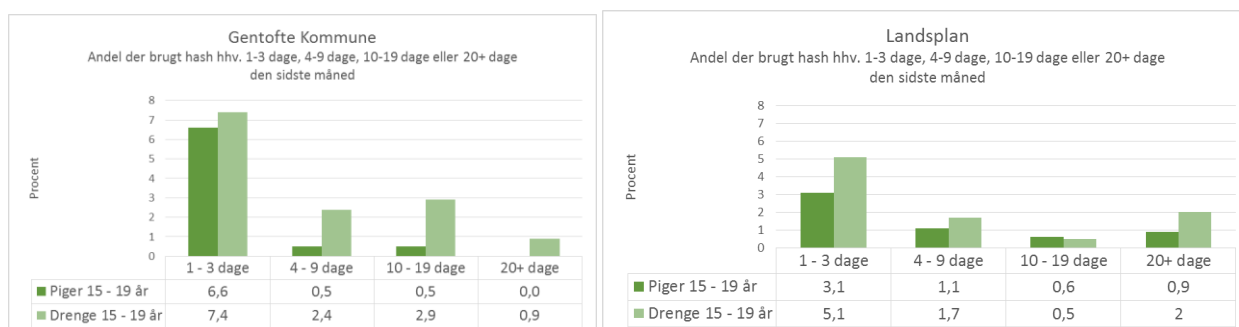
Tabel 9 Andel der har røget hash inden for den seneste måned

	Gentofte	Land
Piger 15 – 19 år	7,5%	5,7%
Drenge 15 – 19 år	13,6%	9,3%

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

Af dem, som har prøvet at ryge hash, er der en signifikant lavere andel i Gentofte end på landsplan, som ryger hash 20+ dage om måneden. 20+ dage om måneden er et massivt misbrug. I Gentofte er det 0% af pigerne og 0,9% af drengene, hvor det på landsplan er 0,9% af pigerne og 2% af drengene. Derudover ses det jf. Figur 8, at der er en signifikant større andel af unge i Gentofte, som har røget hash 1-3 dage inden for den seneste måned, end det ses på landsplan.

Figur 8 Andelen af de 15 – 19 årige der har røget hash den seneste måned fordelt på dem, der har røget hash på hhv. 1-3 dage, 4-9 dage, 10-19 dage eller 20+ dage Gentofte Kommune og Landsplan 2015

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

ANDRE STOFFER

Der er en lidt større andel drenge i Gentofte end på landsplan, som har prøvet at tage andre stoffer end hash, og det er i højere grad drengene, der eksperimenterer med stoffer. De stoffer, der afprøves i Gentofte, er blandt andet kokain og MDMA/Ecstasy.

I 8. klasse er der i alt syv drenge og fem piger, der har prøvet at bruge andre stoffer end hash ud af de 721 unge, der har været med i undersøgelsen og svarede på spørgsmålet.

Blandt de 16 – 19 årige har 3,9% af pigerne og 12% af drengene i Gentofte prøvet at bruge andre stoffer end hash. Gentoftedrengenes andel er lidt større end på landsplan. Det er dog ikke signifikant jf. Tabel 10.

Tabel 10 Andel 16 – 19 årige der svarer ja til nogensinde at have prøvet at tage andre stoffer end hash fx amfetamin, kokain, MDMA/ecstasy eller lignende.

	Gentofte		Landsplan	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
Ja	3,9%	12,0%	4,1%	9,5%

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

Tabel 11 viser, hvor stor en andel af dem, der har svaret ja til nogensinde at have prøvet at tage andre stoffer end hash, der har brugt kokain og MDMA/Ecstasy inden for de sidste hhv. 30 dage eller 12 mdr. Øvrige stoffer som amfetamin, ketamin, svampe, GHB/fantasy, ritalin og andre stoffer har kun enkelte Gentofteunge prøvet inden for de sidste 30 dage eller 12 mdr.

Tabel 11 Andel 16-19 årige Gentofte unge der har prøvet at tage kokain og MDMA/Ecstasy inden for de sidste 30 dage eller 12 mdr.

	Kokain		MDMA/Ecstasy	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
Sidste 30 dage	16%	41%	12%	19%
Sidste 12 mdr.	44%	35%	15%	32%

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2015

Der ses ikke forskel på andelen af Gentofteunge og de unge på landsplan, der har brugt andre stoffer end hash inden for den sidste måned jf. Tabel 12.

Tabel 12 Andel 15 – 19 år der svarer, at de inden for den seneste måned har taget andre illegale stoffer end hash

	Gentofte		Landsplan	
	Piger	Drenge	Piger	Drenge
Ja	1,1%	3,8%	1,5%	3,4%

Kilde: Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet oktober 2015

HVORDAN ARBEJDES DER MED AT FOREBYGGE BRUGEN AF RYGNING, ALKOHOL OG RUSMIDLER SAMT AT FREMME SUNDE BEVÆGELSE- OG MOTIONSVANER?

Hvem ryger næste gang?

Målgruppen for indsatsen er piger i aldersgruppen 15-19 år. Målet er at undersøge, hvorfor der er ca. 50% flere piger, der ryger i aldersgruppen 15-19 årige i Gentofte Kommune sammenlignet med resten af Danmark. Herunder at finde karakteristika for hvilke typer piger, der ryger og ikke ryger i Gentofte Kommune. Indsatsen munder ud i udformning af en ideplatform, som er let håndterbar for folkeskolerne og gymnasierne til implementering af rygeforebyggende- og rygestopindsatser.

I det forebyggende arbejde tilbydes skolerne rygeforebyggende undervisning i 7. klasse enten ved Sundhedsplejen eller ved Kræftens bekæmpelse. Ydermere drøftes rygning/ikke rygning ved kontrol i Tandplejen i 7. klasse.

Alle elever tilbydes seksualundervisning i 8. klasse og har mulighed for individuel rådgivning ved sundhedssamtalen i 8. klasse hos sundhedsplejersken.

SSP samarbejdet har fokus på forebyggelse af tidlig alkoholdebut, rus-drikkeri og andre rusmidler gennem undervisningsforløb, workshops og debatarrangementer i skolernes 6. - 9. klasser. Der afholdes systematisk forældremøder, forældrecafeseminar og/eller forældredialogmøder i skolernes 6. - 9. klasser, og der er udarbejdet en "Forebyggelsespakke" til professionelle, som indeholder inspiration til det forebyggende trivselsarbejde for 0. - 9. klasse.

Børn og Skole understøtter implementeringen af En Times Motion via en række indsatser på skoleområdet. En til to gange årligt afholder Børn og Skole netværksmøder, hvor bevægelsesmedarbejdere får input fra specialister samt mulighed for at udveksle viden, dele erfaringer og samarbejde på tværs. Derudover tilbydes kompetenceudvikling til idrætslærerne med henblik på udvikling af idrætsfaget samt kompetenceudvikling til alle medarbejdere med fokus på at få mere bevægelse ind i undervisningen.

Børn og Skole abonnerer på platforme for tilbud, som fx [skolenivirkeligheden](#) og [YOGO](#). Alle skoler tilbydes Leg på Streg, som er et bevægelseskoncept, der understøtter udendørs undervisning med bevægelsesaktiviteter. Børn og Skole har udarbejdet en beskrivelse af formålet med En Times Motion og hvilke bevægelsesformer, der skal stimuleres på de forskellige alderstrin. [Folderen](#) er omdelt til alle børn i skolerne med henblik på at give forældrene en forståelse for indsatsen og inspiration til sjove måder at få bevægelse ind i hverdagen.

POLITISK PRIORITERING

I Gentofte Kommunes sundhedsstrategi "Borgerrettet forebyggelse" er der syv strategiske målsætninger:

- Bevægelse hele livet
- Sund kost- og madkultur
- Sund livsstil
- Bedre trivsel
- Sund ungekultur
- Fokus på borgere med særlige sundhedsudfordringer.

På fællesmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget den 27. februar 2017 udpegede man fire strategiske målsætninger, der skal sættes særligt fokus på i årene 2017 og 2018.

Disse er:

- Bevægelse hele livet
- Sund livsstil
- Borgere med særlige sundhedsudfordringer
- Nye veje til borgerrettet forebyggelse.

Målsætningen "Sund ungekultur" forventes at få et særligt fokus i 2019 og 2020, hvorfor der frem til en sådan samlet strategisk indsats vil blive arbejdet videre i de spor, der allerede er lagt.

Punkt 2: Referat

Referat af møde i Børne- og Skoleudvalget

Mødetidspunkt 08-11-2017 17:00
Mødeafholdelse Hellerupvej 22

Protokollen blev læst
og mødet hævet kl.: 19:00

Tilstede:

Pia Nyring, Irene Lütken, Christian Buje Tingleff (deltog i behandling af pkt. 1),
Jeanne Toxværd (deltog i behandling af pkt. 1), Michael Fenger, Ulrik Borch.

Fraværende: Poul V. Jensen

Indholdsfortegnelse

Børne- og Skoleudvalget

08-11-2017 17:00

1 (Åben) Dialogmøde om unges frie tid.....	3
2 (Åben) Status på En Ung Politik.....	4

1 (Åben) Dialogmøde om unges frie tid

Sags ID: EMN-2017-05231

Resumé

Der fremlægges et oplæg om unges frie tid med fokus på unge i udskolingen til politisk drøftelse. På mødet deltager en gruppe unge, som både er brugere og ikke-brugere af de eksisterende tilbud. Unge og politikere skal drøfte unges frie tid i en aktiv og inddragende proces. Formålet med drøftelsen i de to politiske udvalg, som har ansvar for området, er at skærpe den politiske ramme for udarbejdelsen af et beslutningsforslag til politisk behandling i februar 2018 vedrørende udviklingen af tilbuddet i unges frie tid.

Drøftelsen er en skærpende drøftelse, der ligger i forlængelse af drøftelserne i Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget på mødet i august, hvor hovedpointerne fra Analysen af unges frie tid blev gennemgået og drøftet. Analysen er tilgængelig på [Politikerportalen](#).

Baggrund

I EN UNG POLITIK lægges der vægt på, at alle unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret. Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget har i forbindelse med Gentofteplan 2017 vedtaget, at der skal arbejdes med at udvikle tilbuddene i unges frie tid. Det overordnede mål med at udvikle tilbud i unges frie tid er at skabe et relevante, sammenhængende og synlige tilbud.

Analysen af unges frie tid viser, at der er behov for udvikling af området, hvis ambitionerne skal indfries. Kort opsummeret var de centrale opmærksomhedspunkter i analysen følgende:

- Kendskabet til tilbud i unges frie tid blandt adspurgte udskolingselever er meget lavt
- Ikke-brugerne har meget negative konnotationer forbundet med ungdomsklubberne
- Brugere af ungdomsklubberne beskriver tilbuddet meget positivt
- Fremmødet i ungdomsklubberne er lavt
- Klubbernes samlede medlemstal er faldet efter lukningen af de fire ungdomsklubber
- Unge giver udtryk for, at steder og tilbud skal rette sig mod unge, såvel i indretning som i graden af medbestemmelse og i voksenrollen
- 20% af de adspurgte unge går ikke til fritidsaktiviteter og har ikke fritidsjobs

Efterfølgende er en række parter blevet inddraget i arbejdet. På baggrund af analysen og øvrige input, lægges der op til politisk drøftelse af følgende:

- Stærke, blandede ungemiljøer
- Medlemskab af klubber
- Udskolingselever kan forblive på fritidscentre
- Mobile og opsøgende tilbud

Processen for mødet er tredelt: Først en fælles præsentation og rammesætning af arbejdet med udvikling af unges frie tid, dernæst facilitering af en proces med deltagelse af unge og politikere, og endelig er der afsat tid til en drøftelse i et lukket, politisk forum.

Indstilling

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid [indstiller](#)

Til Børne- og Skoleudvalget og Kultur-, Unge og Fritidsudvalget:

At sagen drøftes.

Tidligere beslutninger:

Udvalg: Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget
Beslutning foreligger ikke endnu.

Dato: 08-11-2017

Beslutninger:

Sagen blev drøftet.

Bilag

1. UNGES FRIE TID - oplæg til politisk drøftelse i KUF og BOS (2055064 - EMN-2017-05231)

2 (Åben) Status på En Ung Politik

Sags ID: EMN-2017-05232

Resumé

Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget samt Børne- og Skoleudvalget gives en status for arbejdet med EN UNG POLITIK siden vedtagelsen i 2016 og frem til efteråret 2017. Rapporten fremlægges til udvalgenes drøftelse. I år suppleres denne status af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget.

Baggrund

I 2016 vedtog en enig Kommunalbestyrelse EN UNG POLITIK. Politikken er målrettet unge, som enten bor eller tilbringer dele af deres hverdag i Gentofte Kommune. Det er en bred og varieret målgruppe med meget forskellige vilkår og forudsætninger for at trives.

EN UNG POLITIK består af fem pejlemærker for et godt ungeliv, hvor alle unge trives og får den bedste start på uddannelse, arbejdsliv og et godt voksenliv:

Stå stærkt

Unge skal gives modet til at definere sig selv, udvikle egen identitet og egne ambitioner

Forskellige sammen

Unge skal have mulighed for at være en del af rummelige fællesskaber, hvor den enkelte bliver set, hørt og respekteret

Alle i tale

Unge skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed

Fri fremtid

Unge skal vejledes og inspireres til at træffe selvstændige valg om uddannelse og arbejdsliv og gøres bevidste om, at mål og drømme kan ændre sig undervejs

Ingen alene

Unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har et særligt ansvar for at drive udviklingen og implementeringen af EN UNG POLITIK. Der arbejdes målrettet med at skabe sammenhæng, fremdrift og synlighed om den samlede ungeindsats på tværs af Gentofte Kommune. Det er blandt andet ske ved at styrke det tværgående samarbejde med alle relevante aktører og - vigtigst af alt – unge selv.

Generelt kan arbejdet med EN UNG POLITIK inddeles i centralt initierede indsatser og arbejdet med at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd med politikkenes pejlemærker.

Overordnet set er ambitionen, at EN UNG POLITIK skal gøre en konkret og mærkbar forskel i unges liv. En forskel som vi på sigt forventer at kunne aflæse af de indikatorer, som vi måler på, men som kan være vanskelige at henføre til konkrete indsatser.

Det datagrundlag, som statusrapporten trækker på, afspejler *ikke* effekten af det foreløbige arbejde med EN UNG POLITIK, men giver et billede af unges trivsel i dag og afspejler dermed effekten af arbejdet på ungeområdet gennem længere tid. Det er hensigten at gentage ungeprofilundersøgelsen i form af spørgeskemadelen hvert andet år fra og med 2018. Kombineret med den viden, der allerede indsamles om unges trivsel, forventer vi fremadrettet at have et datagrundlag, som kan sige noget om effekten af EN UNG POLITIK. "Ungdomsprofil 2016" for Gentofte Kommune og den aktuelle statusrapport vil kunne tjene som baseline.

Erfaringerne indtil nu

Siden vedtagelsen af EN UNG POLITIK i 2016 er der overordnet set følgende erfaringer:

STÅ STÆRKT

"Ungdomsprofil 2016" for Gentofte Kommune viser, at de fleste unge i Gentofte lever et travlt ungeliv og oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. Der er et stort forventningspres i forhold til, hvordan man skal se ud, hvordan man skal være, og hvordan man skal præstere. De unge i Gentofte er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere rundt i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre mange unge, især kvinder, der har fysiske symptomer på at være under pres. Unge i Gentofte lader i det hele taget til at bruge meget energi på at have kontrol over deres liv. Det er vigtigt, at der i ungeindsatsen tages højde for de mange forskelligrettede krav og tilbud unge møder i ungdomslivet, og støtter unge til at håndtere denne balanceakt, som de langt hen ad vejen selv står som bærere af.

Det anbefales, at der arbejdes målrettet med præstationspres på flere niveauer (individuelt, kollektivt, institutionelt og politisk), og der lægges derfor op til en politisk drøftelse af rammerne for kommende indsatser.

FORSKELLIGE SAMMEN

I Gentofte er der mange muligheder for unge. I et travlt ungeliv er der endnu flere muligheder. Det er en udfordring at udvikle tilbud, steder og aktiviteter, så unge kender det og finder det relevant og vedkommende. Opgaven stopper aldrig, da der kontinuerligt kommer nye årgange af unge.

Differentierede og åbne fællesskaber opstår ikke af sig selv, men skal hjælpes på vej. De mest succesfulde har vist sig at være, der hvor der etableres et interessefællesskab. Udviklingen af tilbud i unges frie tid er helt central.

Det anbefales, at det primære fokus ligger på udviklingen af unges frie tid, inden der igangsættes nye centralt initierede indsatser, samt at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra centralt hold i 2018.

ALLE I TALE

Ungeindsatsen skal styrke og støtte unge i at tage ansvar og få mest mulig indflydelse på eget liv. Derfor er deltagersperspektivet helt grundlæggende for arbejdet med EN UNG POLITIK. Unge i Gentofte er engagerede og vil gerne, men der er fortsat meget at lære for både Gentofte Kommune og for unge, om hvordan samarbejdet med unge organiseres, så der bliver tale om reelt samarbejde, hvor unge får den fornødne plads og på sigt bliver medskabere.

Det anbefales, at fastholde fokus på at udvikle og facilitetere nye metoder for involvering af og samskabelse med unge.

FRI FREMTID

I første omgang arbejdes der med at styrke unges valgparathed i forhold til uddannelse og arbejdsliv ved, at denne målsætning tænkes med ind i udviklingen af udskolingen og arbejdet i Opgaveudvalget for En ny Udskoling. Blandt de unge, der deltog i udviklingen af EN UNG POLITIK, var det et konkret ønske at få mulighed for at komme mere i praktik. Det handles der på i regi af valgfangsordningen og den nye model for Den Innovative Projekt opgave. Modellen indebærer blandt andet 2½ dags innovationspraktik i en virksomhed, institution, forening eller anden type organisation.

Derudover er der fokus på gode uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte. I forlængelse af budgetaftalen for 2017 og 2018 vil der blive nedsat en tænketank, hvor relevante aktører inviteres til at tænke med på, hvad Gentofte Kommune kan gøre for at sikre relevante (ungdoms)uddannelsesmuligheder for alle unge i Gentofte.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

INGEN ALENE

Langt de fleste unge i Gentofte trives, men unges trivsel er til tider under pres. Derfor skal alle unge skal have nem adgang til vejledning og støtte, hvis livet bliver svært. Som kommune har vi desuden et særligt ansvar for unge i udsatte positioner - eller i risiko for at havne i udsatte positioner. Åbningen af headspace Gentofte er en konkret udmøntning af EN UNG POLITIK. I 2018 vil der være fokus på at synliggøre og konsolidere tilbuddet. Der vil i den forbindelse blive gennemført en lang række opsøgende og forebyggende indsatser eksempelvis på skoler og ungdomsuddannelser. Med afsæt i budgetaftalen 2017-2018 arbejdes der med at skabe bedre sammenhæng i indsatser for unge i udsatte positioner (eller i risiko for at havne i udsatte positioner). Det er ambitionen, at der i 2018 kan arbejdes med revitalisere samarbejdet og udvikle indsatsen med at støtte og hjælpe unge, der har det svært.

Det anbefales, at der ikke iværksættes yderligere indsatser fra central hold i 2018.

UNGES SUNDHED OG BRUG AF RUSMIDLER

Statusrapporten er suppleret af et særligt tema om unges sundhed og brug af rusmidler, som er blevet efterspurgt af Børne- og Skoleudvalget. Dette tema har særligt fokus på unges fysiske sundhed og brug af rusmidler. Unges fysiske, psykiske og sociale sundhed indgår også i afrapporteringen på EN UNG POLITIK). Sammen tegner de to notater et nuanceret billede af de unge i Gentofte.

I Gentofte Kommunes sundhedsstrategi "Borgerrettet forebyggelse" er der syv strategiske målsætninger: Bevægelse hele livet, Sund kost- og madkultur, Sund livsstil, Bedre trivsel, Sund ungekultur samt Fokus på borgere med særlige sundhedsudfordringer.

På fællesmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget den 27. februar 2017 udpegede man fire strategiske målsætninger, der skal sættes særligt fokus på i årene 2017 og 2018. Disse er: Bevægelse hele livet, Sund livsstil, Borgere med særlige sundhedsudfordringer og Nye veje til borgerrettet forebyggelse.

Målsætningen "Sund ungekultur" forventes således at få et særligt fokus i 2019 og 2020, hvorfor der frem til en sådan samlet strategisk indsats vil blive arbejdet videre i de spor, der allerede er lagt.

POLITISK DRØFTELSE

Formålet med drøftelsen er, med udgangspunkt i erfaringer fra arbejdet med EN UNG POLITIK indtil nu, at give retning for det videre arbejde på ungeområdet.

Drøftelsen centrerer omkring pejlemærket STÅ STÆRKT med fokus på præstationspres.

Ifølge Center for Ungdomsforskning er det store fokus på, om man er i stand til at levere de nødvendige resultater, en relativt ny tendens. I dag er unge blevet langt mere fokuserede på at finde ud af, hvad der bliver forventet af dem – og hvordan de lever op til forventningerne – end tidligere. Unge skal helst performe godt på alle arenaer, og grænsen for at være med eller ikke være med bliver trukket hårdt op. Det er stressende, og det kræver en enorm psykisk styrke og robusthed at kunne følge med. Dette gælder mange unge uanset deres vilkår og forudsætninger for at trives i øvrigt.

Center for Ungdomsforskning anbefaler, at der arbejdes med præstationspres på flere niveauer samtidigt. Præstationspres og stress kan og skal ikke reduceres til et individuelt problem, men skal løses ved en koordineret indsats på såvel individuelt (individuel støtte og opbakning), kulturelt (eks. normer og praksis i familien og på uddannelsesinstitutioner), strukturelt/institutionelt (eks. stresskurser, karakterfrihed...) samt politisk niveau samtidigt. Eksempelvis kan individuel støtte til en elev på et gymnasium følges op af forældrekurser, hvor der arbejdes med normer og praksis i familien, der kan arbejdes med karakterfrihed, og endelig anbefaler Center for Ungdomsforskning, at emnet ligeledes behandles politisk.

"Ungdomsprofil 2016" påpeger, at præstationskulturen både kommer udefra (medier, lovgivning, forældre...) og indefra, som et internaliseret pres samt, at Gentofte har nogle særlige udfordringer, når det handler om præstationspres. Til gengæld har kommunen også særlige ressourcer at trække på, på såvel individuelt, kulturelt, strukturelt som politisk niveau. Et godt samarbejde med relevante institutioner og politisk opbakning er vigtige præmisser for at kunne støtte unge i ikke blot at håndtere, men også lave et opgør med præstationskulturen.

Den politiske drøftelse tager afsæt i følgende:

- Hvordan støtter vi unge i at håndtere og balancere de forskelligrettede krav og tilbud, de møder i ungdomslivet?
- Hvordan kan vi arbejde med præstationspres på det individuelle niveau, det kulturelle niveau og det strukturelle/institutionelle niveau?
- Skal der arbejdes med særlige dele af målgruppen eller kønsspecifikke tiltag vedrørende præstationspres?

Der vil blive mulighed for at stille opklarende spørgsmål til og drøfte indholdet af rapporten.

Indstilling

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid indstiller

Til Børne- og Skoleudvalget og Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget:

1. At sagen drøftes.
2. At Statusrapport EN UNG POLITIK 2017 samt Supplerende status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler, godkendes.

Tidligere beslutninger:

Udvalg: Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget

Dato: 08-11-2017

Beslutning foreligger ikke endnu.

Beslutninger:

Drøftet.

Bilag

1. Status på EN UNG POLITIK 2017 (2064060 - EMN-2017-05232)

2. Supplerende status vedrørende unges sundhed og brug af rusmidler (2064076 - EMN-2017-05232)